

Giedra,
diena 62°, naktį 40.
Saulė teka 5:40, leidžiasi 7:56

7c

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in the U.S.
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanians in the United States

VOL. XLV.

Price 7c

Chicago 8, Ill.

Trečiadienis, Gegužės-May 7 diena, 1958 m.

Kaina 7c

108

SOVIETŲ GRESME AUGA, SAKO EISENHOWER

Amerikos lietuvių organizacijoms

Jau nedaug laiko beliko iki Amerikos Lietuvos Kongreso, kuris šaukiamas š. m. birželio 27 ir 28 dienomis Bostone. Kongreso tikslas yra konsoliduoti Amerikos lietuvių jėgas ir pasisakyti svarbiausiais Lietuvos laisvinimo klausimais.

Kad šitas tikslas būtų pilnai įvykdytas, reikia sukrusti visoms Amerikos lietuvių organizacijoms, draugijoms, sambūriams ir sąjūdžiams ir stengtis į Kongresą pasiųsti savo delegatus. Nuo to, kaip plačiai Kongrese bus atstovaujama Amerikos lietuvių visuomenė, priklausys jo pasisekimas ir jo nutarimų reikšmė.

Todėl visos Amerikos lietuvių organizacijos, kurios iki šiol dar Kongresui nepasiruošė, yra prašomos neatidėliojant atlikti šiuos žygius:

1. Išrinkti ar paskirti į Kongresą delegatus (vadovaujantis taisyklėmis, kurias ALT Vykdomasis Komitetas išsiuntinėjo lietuvių kolonijoms balandžio mėnesį);

2. Aprūpinti savo delegatus įgaliojimais (mandatais) ir jų nuorašus tuoj pat pasiųsti Kongreso rengimu besirūpinančiam Bostono ALT skyriui, kurio adresas yra toks: **Lithuanian American Council of Boston, 636 Broadway, So. Boston 27, Mass.**;

3. Paskirti pinigines aukas, kurias delegatai organizacijų vardu įteiks Kongresui.

Šia proga primename, kad išrinktieji ar paskirtieji į Kongresą delegatai nedelsdami užsisakytų Statlerio viešbutį, kuriame vyks Kongresas, kambarius. Viešbučio adresas: **The Statler Hilton, Park Square at Arlington St., Boston 17, Mass.** Užsisakant kambarius, būtina reikala pažymėti, kad užsakytojas yra delegatas į Amerikos lietuvių Kongresą. Geriausia vartoti viešbučio pagamintą atvirutę — Business Reply Cards, — kurių galima gauti Bostono ALT skyrių arba ALT centre Chicagoj.

Taip pat primename, kad organizacijos ir asmenys, kurie nori pateikti Kongresui naujus sumanymus bei pasiūlymus, juos raštu atsiųsti ALT centrui ne vėliau, kaip š. m. birželio 10 d.

Gyvename svarbų politinį laikotarpį. Ateities kova už Lietuvos laisvę gali pareikalauti iš mūsų visų jėgų įtempimo. Gausiai ir vieningai dalyvaudami Amerikos lietuvių Kongrese, pademonstruokime pasauliui savo jėgą ir savo pasiryžimą tęsti kovą su rusiškąju imperializmu tol, kol okupanto junga nešanti Lietuva vėl bus laisva.

**AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS
VYKDOMASIS KOMITETAS**
1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill.

1958 m. gegužės mėnuo

AMB. THOMPSON PERDAVĖ DULLES SOVIETŲ S-GOS DERYBŲ SĄLYGAS

Nato nariai pritaria valstybės sekretoriui -- nemokėti Maskvai bet kurią kainą už taiką

KOPENHAGA, Danija. — JAV ambasadorius Llewellyn Thompson atskrido iš Maskvos išsikalbėti su valstybės sekretorium Dulles ir perduoti jam paskutines Kremliaus sąlygas, kuriomis jis sutinka derėtis dėl viršūnių konferencijos ir pačioje konferencijoje.

Notoj, kurią Gromyko įteikė pirmadienį JAV, Anglijos ir Prancūzijos ambasadoriams Maskvoje, pareikštas apgalvotumas, kad Vakarų valstybės atsakė į šiuos išsilaikyti ir diplomatinis pasitarimas Lenkijos ir Čekoslovakijos ambasadorius.

Nato nariai vieningi

Nato sąjungos mažesnieji nariai, kad ir ragino tris didžiulius sąjungininkus (JAV, Angliją ir Prancūziją) skinti kelią Rytų-Vakarų viršūnių konferencijai, bet ne vienas iš jų nebereikalavo, kad konferencija būtų suaukta bet kokia kaina.

Pirmadienį JAV, Anglijos ir Prancūzijos užsienio reikalų ministrai pakartojo vieningą nusistatymą neiti į derybas su Kremliaus vadais jų diktuojamomis sąlygomis. Antradienį Nato tarybos posėdyje vienas užsienio reikalų ministras po kitu davė pritarimą trijų didžiųjų šalių šitokiam atsargiam laisvės Sovietų Sąjungai.

Pakeitė nuomonę apie Maskvą

Paskutinįjį Nato tarybos sesijos gruodžio mėnesį Paryžiuje valstybės sekretorius Dulles, užimdamas tokią pat atsargią derybų politiką, buvo liksęs lyg vienišas pelikanas tyruose. Visi kiti Nato nariai reikalavo derybų su Kremliumi. Dulles, kad ir

nenoromis, su tuo vėliau sutiko, bet liko ir toliau labai skeptiškas dėl susitarimų galimybių.

Paskutinį mėnesį Maskvos elgesys, o ypač jos įžūli taktika Saugumo Taryboje (skundo prieš JAV iškilimas, Amerikos pasiūlymo kontroliuoti Arktiką vetavimas) įtikino ir likusius derybų optimistus iš Vakarų, kada dėl derybų su Maskva nėra ko plėšyti, nes aplamai galvoti apie didžiųjų pasaulinių problemų išsprendimą Rytų-Vakarų konferencijoj darosi vis daugiau naivu.

Libanas paprašė paskolint \$230 mil.

Prie prašymo pridėjo Amerikai ir ultimatumą

BEIRUTAS, Libanas. — Nors ir draugiška Amerikai Libano valstybė, bet naujos paskolos užsiprašė taip nedraugiškai, kad JAV nežino, ką atsakyti.

Libanas pareikalavo suteikti jam \$230 paskolos. Bet JAV neprivalo statyti jokių sąlygų, kur ir kaip šiuos milijonus išleisti. Tokiu atveju Libanas nesiteiks paskolos priimti ir rezervuoja sau teisę kreiptis į bet kokią kitą pinigų šaltinį, supras, Kremlių.

IŠ VISO PASAULIO

Kanados žydų laiškas Ikei

MONTREALIS. — Kanados žydų darbo unijų sambūris "Workmen's Circle" priėmė rezoliuciją, kurioje reikalaujama, kad prez. Eisenhoweris asmeniškai ištirtų žydų ir negrų institucijų bombardavimus pietinėse valstybėse perėitą savaitę. Amerikoj žydų organizacijos jau sudėjo \$58,000 premiją už piktadarių suradimą. Floridos policija tardo keletą įtariamųjų.

Pavogė vertybių už \$2,250,000

BROCKVILLE, Ont. — Savo srities specialistai įsilaužė į Brockville Trust and Savings kompaniją ir pagrobė iš seifų pinigų ir vertybių popierių už \$2,250,000. Montrealy suimtas Rene Martin, vienas iš įtariamųjų įsilaužimo "specialistų".

Peršvietė Nato tarybos narius

KOPENHAGA, Danija. — Visi Nato tarybos nariai ir jų pagelbininkai, kurie turėjo teisę įti į posėdžių salę parlamento rūmuose, buvo slapta peršviesti, kaip plačiai, rentgeno aparatais (X-spinduliais). Danijos saugumo policija tokiu būdu tikrino, kad niekas iš įeinančių neturėtų paslėpti ginklų.

Autobusų streikas Londone

LONDONAS. — Ketverta unijų pažadėjo remti Londono autobusų streiką, prie kurio prisidėjo 50,000 šoferių ir tarnautojų. Jie reikalauja pridėti prie savaitinės algos \$1.47. Pasiruošę streikuoti yra ir geležinkeliečių unijos 426,000 darbininkų, jei valdžia (geležinkeliai dabar priklauso vyriausybei) nepakels atlyginimo 4%.

Su tankais prieš valdžią

SHOREHAM, Anglija. — Bill Wheel, 42 metų garažo savininkas, apstatė savo sodybą 5 šarvuotais automobiliais ir 3 tankais, pirktais iš armijos atsargų sandėlių už \$270. Šitaip jis yra nusistatęs kovoti su Sussex apskrities valdžia, kuri įsakė garažo savininkui sutrumpinti trimitės pėdomis savo 6 pėdų aukščio tvorą, nes kaimynai skundžiasi, kad tvora uždengia jiems vaizdą į vandenį.

JAV krepšininkai sumušė latvius, SSSR meisterius

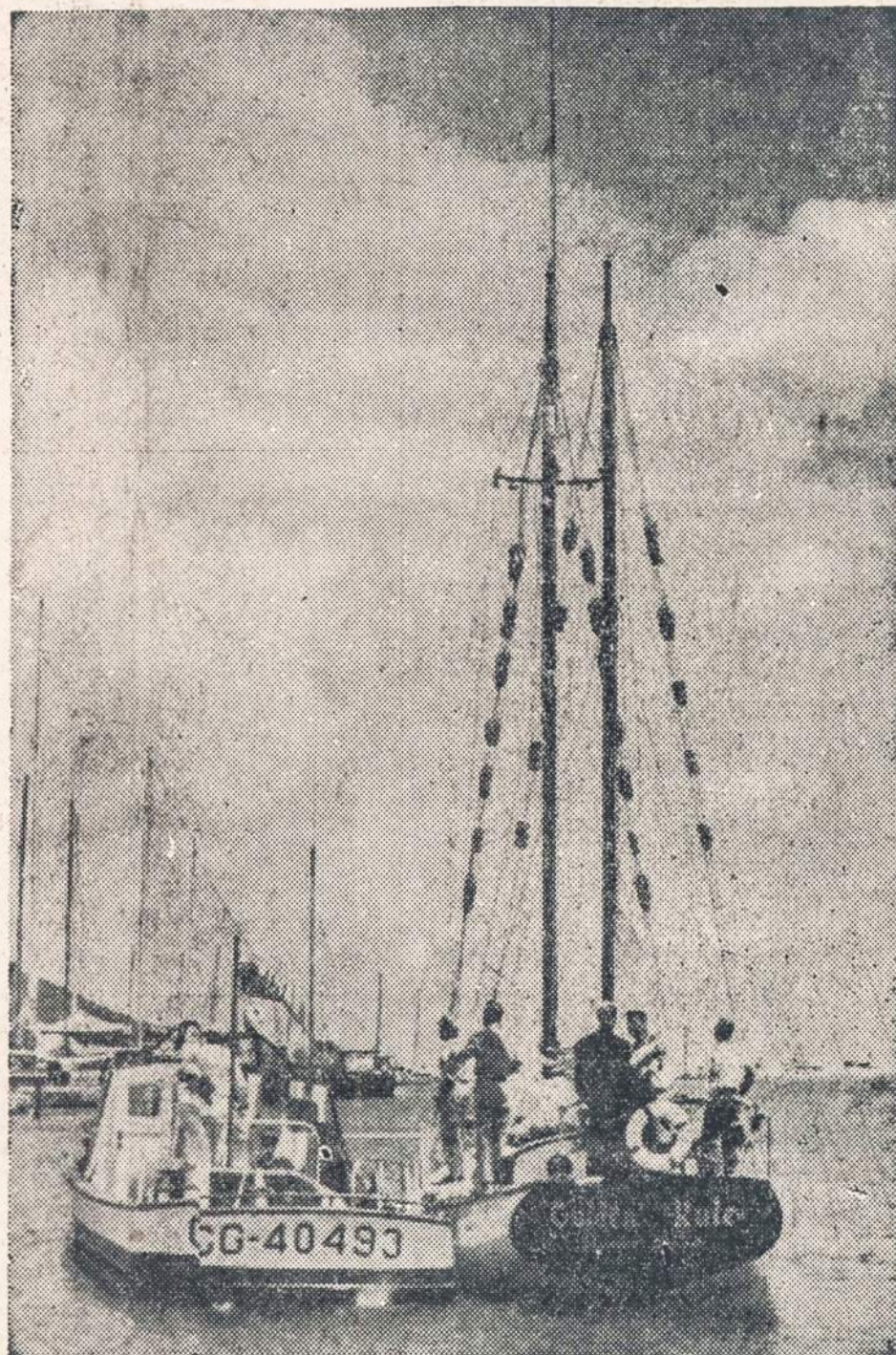
Laimėjo visas 6 rungtynes

LENINGRADAS. — Amerikos krepšininkų komanda pirmadienio vakarą žaidė paskutines rungtynes Sovietų Sąjungoj. Atsisveikinimo rungtynėms buvo išaukti iš Rygos latvių krepšininkai, kurie šmet turi Sovietų Sąjungoj meisterių vardą. Amerikiečiai ir meisterius sumušė 101:58 santykiu.

Amerikiečiai, viešėdami Sovietų Sąjungoj, turėjo iš viso 6 krepšinio rungtynes, ir nė vieną nepralaimėjo.

Amerikiečių moterų komandai sekėsi kiek blogiau. Bet bendrai sudėjus, ji laimėjo 4:2 santykiu prieš SSR žaidėjas. Paskutinės rungtynės buvo taipgi Leningrade, kur vietos moterų komandą amerikietės įveikė 58:42 santykiu.

Vakare Amerikos sportininkai išvažiavo traukiniu į Maskvą. Iš ten trečiadienį iškris lėktuvu namo.

Kranto apsaugos laivas grąžina atgal "Golden Rule" laivėlį į Honolulu uostą. "Golden Rule" laivėliu bandė plaukti į Eniwetok (ten bus daromi tyrimai su branduoliniomis bombomis) pacifistai, reikšdami savo protestą prieš tolimesnius brand. ginklų tyrimus.

INDONEZIJA NENORI DERĖTIS SU Š. CELEBES REVOLIUCIONIERIAIS

Vyriausybės kariuomenė užėmė visas sukilėlių valdytas teritorijas vidurinėje Sumatroje

DŽAKARTA, Indonezija. — Armijos štabo viršininkas gen. Abdul Nasutin, atmesdamas šiaurinės Celebes sukilėlių pasiūlymą pradėti susitaikinimo derybas, kartą patvirtina patį faktą, kad sukilėliai tuo reikalu kreipėsi į Džakartos vyriausybę.

Armijos štabo viršininkas per savo adjutantą plk. Rudy Pirngadie paaiškino korespondentams, jog šitoks jo nusistatymas sutampa su ankstyvesniu užtikrinimu, kad prez. Sukarno vyriausybė nesileis į jokių kompromisus, nei į derybas su revoliucionieriais.

Kvietimą derėtis atsiuntė gen. Nasutin, plk. Joop Warouw, buvęs Indonezijos karo atache komunistinė Kinijoje ir vėliau perėjęs į sukilėlių pusę dėl prez. Sukarno susidėjimo su vietos komunistais.

Sukilėliai kovosį toliau

Kitame pilietinio karo fronte vidurinėje Sumatroje, kovos perėjo į naują fazę, vyriausybės kariuomenei užėmus paskutinę sukilėlių valdytą vietovę Bukittinggi.

Sukilėlių vyriausybė ir sukilimo vadai pasidalijo į mažas grupes ir išsikirstė po salos džiungles organizuoti partizaninį karą prieš federalinę vyriausybę Džakartoje. Sukilėlių kilnojamas radijo siųstuvai vis dar veikia. Per jį buvo įspėti užsienio savininkai nesiųsti laivų į Javą ir kitus rytų Indonezijos uostus, nes jų lėktuvai juos bombarduos.

Nuskindinė karo laivą

Džakartos vyriausybė pripažino, kad sukilėlių lėktuvai numetė bombų į jos karo laivų rytinėje Borneo salos pakrantėje. Sukilėlių žmonės, esą Singapore, tvirtina, kad jų bombonešis bal. 28 d. ne tik sužalojo, bet ir nuskindino Indonezijos karo laivą. Su juo nuskindė ir daug jūrininkų.

Indonezijos vyriausybė prašo geroju JAV vyriausybę sudraus-

KREMLIUS TEBESIEKIA PASAULIO UŽVALDYMO, IŠPEJO PREZIDENTAS

Komunistų pavojus didesnis kaip prieš metus

WASHINGTONAS, D. C. — Sovietų Sąjungos grėsmė laisvajam pasauliui šiandien yra didesnė negu ji buvo prieš metus laiko, pasakė prez. Eisenhoweris, kalbėdamas skelbimų-reklamos pirklių tarybos suvažiavime.

O. Bradley pritaria prezidento projektui

Kalbos apie karinę diktatūrą esantią niekuo nepagrįstos

WASHINGTONAS, D. C. — Generalas Omar Bradley, vienas iš didžiųjų II pasaulinio karo vadų ir paskui bendrosios štabų vadų tarybos pirmininkas, paragino kongresą pritarti prez. Eisenhowerio projektui perorganizuoti karinę vadovybę — gynybos departamentą.

Snekos, kad šis projektas vestų prie prūsiško generalinio štabo, prie karinės diktatūros, yra tokios tuščios, kad neapsimoka jomis ir laiką gaišinti, kalbėjo kongreso karinių reikalų komitete šis garsusis Amerikos generalas.

Finletter siūlo reformas

Buvęs aviacijos sekretorius Trumano vyriausybėje (1950-53 m.) Thomas Finletter pasisakė už visų karinių departamentų (armijos, aviacijos, laivyno) sujungimą į vieną gynybos departamentą, už visų karinių tarnybų sujungimą į vieną kariuomenę ir prieš dabartinę štabų tarybą.

Pravedus šitokias reformas, gynybos sekretorius pasidarytų savo departamento šeiminkas, kaip valstybės, išdo sekretoriai yra savo departamentų.

Finletter nebijo, kad kariuomenės štabo viršininkas galėtų pasidaryti pavojingą žmogum Amerikos demokratinei tvarkai. Nes virš jo vis dar būtų gynybos sekretorius, civilis, prezidentas, na, ir kongresas.

Suezo kanalas bus visiem prieinamas ir karui iškilus

Nasser garantuoja neutralumą

KAIRAS. — Egipto spauda rašo, kad JAR prezidentas Nasseris išdėstė Chruščevui, jog Suezo kanalas bus laikomas atidarytas visoms tautoms ir kilus karui.

Kiti klausimai, kurie buvo Kremliuje apkalbėti tarp Nasserio ir Chruščevo, buvo šie: arabų-izraelių santykiai, Jemeno ginčas su Anglija dėl Adeno, Alžerijos sukilėlių karas prieš prancūzus, Afrikos tautų išlaisvinimo iš kolonialinės valdžios (anglų, prancūzų, belgų, ispanų, portugalų).

Aptarti prekybos, ekonominės paramos bei kultūrinio bendradarbiavimo planai. Sirijos skolos Maskvai, jai įsiliejus į Jungtinę Arabų Respubliką, bus sureguliuotos bendra sutartim su Kairo vyriausybė.

Kauno Medicinos instituto dir. prof. Januškevičius kartu su Sovietų Sąjungos mokslininkų medicinos delegacija išskrido į JAV, dalyvausti tarptautiniame kongrese vidaus medicinos klausimais.

(E)

Amerika įleis rusų metalo ekspertus į uždraustą sritį

WASHINGTONAS, D. C. — Amerikos ir Sovietų vyriausybės, plėsdamos mokslinį ir kultūrinį bendradarbiavimą, sutiko įleisti vieni kitų delegacijas ir į metalo-karinės pramonės fabrikus, kurie įeina į draudžiamą sritį.

Sovietai pažadėjo įleisti Amerikos plieno ekspertų delegaciją į Magnitogorską ir kitus plieno centrus Uralo srity, kur šiaip užsieniečiams yra griežtai uždrausta pasirodyti.

Sovietų delegatai apžiūrės US Steel liejyklas Chicagoj. Amerikiečiai 20 narių delegacijai vadovaus Edward Ryerson, Inland Steel korporacijos direktorius. Jie išskris į Rusiją gegužės 22 d. ir ten išbus 30 dienų. Sovietų metalurgistų delegacija iš 16-19 narių atvažiuos į Ameriką liepos-rugpjūčio mėnesį.

P. TAUTVAISA PREMIJOS, BALANDZIO NUOTAIKOS IR MORALINIS DALTONIZMAS

(LAISVOJO TRIBUNA)

Sovietų Sąjunga paskelbė nu-
traukianti branduolinių ginklų
bandymus. LR Draugijos nariai
slaptai, demokratiškai balsavimu
atsirinko geriausią šių metų lie-
tuvišką knygą. Keistu sutapi-
mu šie du didžiai skirtingi įvy-
kiai turėjo kažką bendrą: jie vos
per plauką nepateko į balandžio
pirmąją dieną. Yra plačiai pa-
sklidusi nuomonė, kad tai ir bū-
tų buvusi pati tinkamiausia da-
ta.

Sėkės įvykių gvidenimas ir
diskusijos mūsų spaudoje buvo
neįsivaigiamas lygiai reika-
lingos. Tie, kurių jautrias (gal
rašytojiškas?) uosles erzina
vyksta „atorūgis“, tepamiršta
sekundei savo simpatijas ir an-
tipatijas ir tepasvarsto, ar ne-
bus čia kartais kalti tie, kurie
tą raugą užraugė.

Eilėje straipsnių kritikavusie-
ji minėtąjį sprendimą nepagai-
lėjo karčių žodžių visai LRD-jai,
neretai įsileidami ir nereikalin-
gus grubius pravardžiavimus.
Pagrindinės tų straipsnių min-
tyms maždaug atitiko, tiesa, eil-
nio lietuviškos knygos skaitytojo
galvojimą, negalėjo, tačiau, at-
sakyti jį labiausiai dominantį
klausa: kodėl taip įvyko? Tad su
nekantrumu laukiama buvo
„antrosios pusės“ pasisakymų.
Atrodė visai priimtina daleistis,
kad vienas iš „34“ griebsis plun-
ksnos, kurią taip gerai juk val-
do, padarys tai ir trumpą abie-
jų perbalsavime besivaržusiųjų
veikalų įvertinimą, paaiškins
kuo pranašesnis tas, už kurį sa-
vo balsą atidavė.

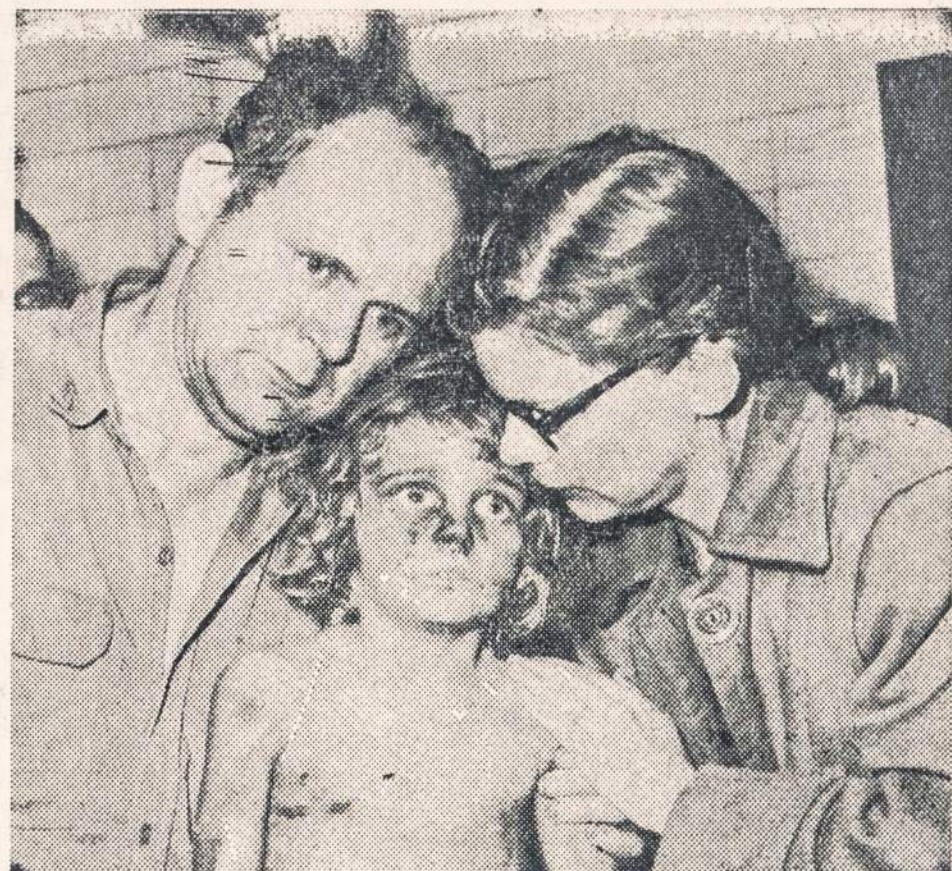
Deja, taip neįvyko. Reikšmin-
gas tyrimas! Vietoje to prabi-
lo Sinus (Naujienos, Nr. 88 š. m.
balandžio 14 d.), gindamas nerib-
otą rašytojų laisvę parinkti bet
ką ir bet kaip. Kai kurie Sinu-
so samprotavimai gal dar kei-
stesni už patį š. m. LRD premi-
jos paskyrimą.

Pirmiausia į akis krinta lako-
niška pastaba, kad LRD neatsto-
vaujanti visuomenės, o tik pa-
vėjusio pasipiktinimo lietuviš-

išvada aiški: atstovaudama tik
save, LRD yra ir atsakinga
tik pati sau. Panašią nuomonę
teko girdėti ir iš pavienių rašy-
tojų. Čia bandoma prisidengti
labai jau skylėta lietsargiu. Bū-
tama tiesioginiai atsakomina
tik sau, draugija turi kai kurių
įsipareigojimų ir lietuviškajai
visuomenei. Neturiu po ranka
LRD statuto, bet neabejoju, kad
vienas iš draugijos užsimojimų
yra auklėti ir vadovauti mūsų
visuomenei literatūros srityje.
Draugijos nariai turi visą eilę
priemonių prabilti ir lietuvių ska-
itytoja: knyga, periodinė spau-
da, viešas diskusijas ir t. t. Viena
iš tų priemonių (ir tikrai neei-
linė!) yra atrinkimas geriausio-
jų metų literatūros veikalų. Vi-
suomenė tiki (arba bent tikėjo),
kad LRD nariai daro tą, ką jie
skelbia darą, t. y. bent bando
tokį veikalą parinkti, pagal jo
literatūrinę vertę. Deja, pagal
Sinusą (kaip vėliau matysime)
jie balsuoja už savo draugus ar
simpatijas! Ar šitokie „balsuo-
tojai“ nesupranta, kad jie nus-
žengia prieš elementariausią
etikos taisyklę tokios rūšies bal-
savimuose? Ir jei taip, ar jie iš
viso yra pribrendę būti šitos
garbingos kolegijos nariais?

Būtų tikrai įdomu išgirsti
nuomonę atsakomųjų LRD
pareigūnų, ar ir jie laikosi tos
nuomonės, kad draugija yra vi-
sai išskirta iš lietuvių visuome-
nės, niekuo prieš pastarąją nei-
sipareigojusi, niekuo jei neatsa-
kominga.

„Draugai, įtaka, asmeniniai iš-
skaičiavimai, pasaulėžiūra, eti-
ka... visur ir visada turėjo ir tu-
rės lemiamos reikšmės visose
gyvenimo srityse, neišskiriant
literatūros“. Štai raudona ir ža-
lia spalvomis išmargintasis Si-
nusas credo, aiški moralinio dal-
tonizmo apraška. Žodžiai „le-
miamos“, „visur ir visada“ ir
„visose gyvenimo srityse“ lyg
antspaudu patvirtina šitokią iš-
vadą. Nes yra visa eilė gyven-
-

Susirado dingusi mergaitė. Mr. ir Mrs. James Hampton lanko St. Louis ligoninės savo 6 metų dukrelę Kathryn, kuri atsirado gyva po trijų dienų, kai vienas protiškaik nenormalus kaimynų vaikas, 15 metų amž., ją buvo pagrobęs ir išlaikęs vieną senamėnį.

mo, o taip pat ir literatūros,
sričių, kur dalis suminėtyjų mo-
tyvų net būtina privalo išskirti.
Nejau Sinus pasirošęs sumai-
kinti patį teisės ir teisingumo
simbolį, beasmęnį figūrą užriš-
tom akim, svarstyklem rankose?

Įvertinant literatūros veiklą
pavienis sprendimas yra pagrįs-
tas asmeniškai nuomone. Fōr-
muojant tų asmenišką nuomo-
nę, pasaulėžiūrą ir etiką pilnai
išskirti neįmanoma. Bet drau-
gai, įtaka, asmeniškai išskaičia-
vimai turi būti kuo griežčiausiai
atstemi. Sugėbėjimas tai pada-
ryti tai paties vertinimojo kul-
tūrinio lygmens rodyklė. Kny-
gos įvertinimas drauge būna ir
savotišku tos knygos teismu. Ši-
met kai kurie mūsų rašytojai
pavertė jį nesmagiu paties M.
Katiliškio teismu.

Kalbėdamas apie skonio in-
dividualų pobūdį, Sinus ypatin-
gai iškelia nepaprastą jo įtaką
mene, taigi ir literatūroje. Pir-
miausiai pastebėjime, kad jis
visai išleidžia iš akių savo tik-
ką išreikštą nuomonę, kad svar-
stomuoju atveju balsavime nu-
lėmusi „aritmetika“ nieko ben-
dro su koku ten literatūrinio
skonio neturėjo. O kaip tik šio-
ji aplinkybė padaro skonio links-
niavimą iš viso beprasmiu, kiek
tai liečia jo ginamus „34“ neži-
nomuosius.

To negana. „Apie skonį nesig-
nificijama“ — pamoko mus Si-
nus. Ir toliau jis randa tokį pla-
tų šios romėniškosios išminties
pritaikymą, vis imdamas ją vi-
sai paradižui, kad galą su galu
suvesti darosi sunku. Ana, jau
rašinio pradžioje jis dėsto „Abi
premijos buvo įteiktos kovo 30
d. Tuo viskas turėjo ir pasibaig-
ti“. Vadinasi LRD išreikšė savo
skonį, LE savo. Gincytis dėl to
nėra ko. Arba ir vėl „O skonis
lemia visur: tapyboj, muzikoj,
literatūroje...“

Atrodo, Sinus pasinėšęs mus
įtikinti, kad, vertinant literatū-
ros kūrinių, jokio objektyvesnio
kriterijaus pritaikinti neįmano-
ma. Štai, sakykite, Jonas tvir-
tina, kad Baltraus Palibio
„Žvaigždžių Mišrainė“ yra aiš-
kiausiai pranašesnis kūrinys už G.
Byron'o „Don Juan'ą“. Petras
atsikerta, kad, jo manymu, ten
bendrai ne žvaigždės, o kokie tai
žvakigaliai (pagal Pivošą), Jo-
nui galvoj, girdi, gal negerai.
Tuo viskas ir baigiasi: turime
reikalą, mat, su skirtingais sko-
niais. Kuris iš jų arčiau tiesos,
nustatyti negalime.

Tikrai darosi net nebeįjauku.
Bet, va, pagalba ateina iš ten,
iš kur mažiausiai jos laukėme.
Pasirodo, Sinus objektyvaus ap-
sprendimo teisę gan sumaniai
rezervavo... pats sau. Štai jo pa-
reiškimas apie paskirtą „...pre-
miją už Semeniškių idilijas, ku-
ris jokiū būdu nebuvo geriausias
tų metų kūrinys (m. pbr. P.
T.)...“ arba vėl „...rašytojai ne-
balsavo už patį geriausią veika-
lą, kuriuo neabejotinai yra „Miš-
kais ateina ruduo...“

Sinus nebeapstatina kukliu
nurodymu, kurie kūriniai jam
pačiam geriau patinka. Dabar
jis kalba ne vien už save, bet
už mus visus. Ir įsakmiai jis nu-
rodo, kas geresnis ar negeresnis.
Įdomu, kokių kriterijų vado-

vaujai Sinus savo sprendimu-
se. Draugais? Įtakomis? Asme-
niškais išskaičiavimais? O gal
vien skonių? Ir jei taip, kodėl
savąjį skonį pristato mums kaip
objektyvią vertybę? Ak, geriau
tesiliauja Sinus tomis skonių ek-
vilbristikomis tendencingąjį „34-
ių“ sprendimą dangstyti.

Daug vietos pašvęsta išvedžio-
jimams, kad neužsitarnavusių
kūrinių premijavimas reikškins
dažnas. Tas ypač įsidėmėtina,
nes nevykusio pasielgimo neiš-
teisinys, nurodęs į eilę kitų irgi
nevykusių pasielgimų. Matosi,
kad Sinus ir pats supranta ginas
beviltišką reikalą, — iš čia jo
pastangos surasti bent lengvi-
nančiųjų aplinkybių. Kaip ten
bebūtų, pastarasis Sinuso teigi-
mas turi rimtą pagrindą. Ren-
kantis tarp eilės beveik lygia-
verčių kūrinių asmeniškąjį mo-
tyvą tikrai neretai tampa le-
miančiais. Tačiau Sinus, samo-
ningai ar nesąmoningai, visai ig-
noruoja patį centrinį faktą svar-
stomajame reikale. O juo yra
juk tas per daug jau ryškus skir-
tumas tarp š. m. LRD-jos pre-
miuotojo ir nepremijuotojo vei-
kalų (m. pbr. P. T.).

Štai kas išsukė žaibišką LE
reakciją. Štai kodėl privati kny-
gos mėgėjų grupė sukladė dar
vieną premiją valandų bėgyje.
Kai kitomis sąlygomis tokiom
sumom surinkti būtų reikę sa-
vačių, gal mėnesių, laiko,

LRD-ija, o taip pat ir Sinus,
turėtų vieną kartą suprasti, kad
šie spontaniški veiksmai buvo
išsukti ne vien meilės lietuviš-
kai knygai, bet ir gilus pasipik-
tinimo tais neaukštais motyvais,
kuriais kai kurie mūsų rašytojai
vadavavosi, pristatydami visuo-
menei šių metų „geriausiąjį“
veikalą. B. Dundulio, vieno iš
skaitytojų premijos iniciatorių,
karštiki pareiškimai eina čia
gyvu įrodymu.

Pažįstant Sinusą iš eilės įsidė-
mėtinį rašinių mūsų periodinė-
se spaudoje, nenoromis gaunasi
įspūdis, kad šį kartą visas rei-
kalas jam „ne prie širdies“. Greičiausiai kai kurios ypatingai
šiuurkščios pastabos visos LRD
adresu užgavo jo jautrumą, tad
skaitė garbės pareiga ištotti jos
gynėju. Bet už vieną turime bū-
ti jam giliai dėkingi. Jis atsakė
į tą kryžminį klausimą, dėl
kurio vis dar turėjome abejojimų
— kodėl taip įvyko. Tik pa-
sekite. „...rašytojai neabsavo
už patį geriausią veikalą, kuriuo
neabejotinai yra...“ arba „...ne
visi rašytojai spėjo Katiliškį
perskaityti“ arba vėl „...garbin-
giau duoti ir priimti premiją ne-
gu pašalpa“ ir galų gale „Greičia-
u tai tik aritmetika: Gr. Tui-
lauskaitė, kartu su savo vyru,
turi daugiau draugų ar simpati-
jų LR Draugijoje negu M. Ka-
tiliškis. Tai ir viskas!“

Lenkiu galvą. Faktai, bylojant
patys už save, pritrenkia savo
paprastumu. Bet ar nebūtų kiek
padoriau dalykus vadinti jų tik-
rais vardais? Juk suminėtoji
„aritmetika“ neturi nieko ben-
dro su geriausiojo veikalo atrin-
kimu paskirai, ar koku literatū-
rininiu įvertinimu aplamai. Tad
pavadinę tai simpatiškausio
(-sios) šių metų lietuvių rašyto-
jo (-jos) „kontestu“ būtume

daug arčiau prie tiesos. O pašal-
pa jau ir turėtų likti pašalpa.
Jei ir ne toks gal garbingas pa-
vadinimas, bet, ak, koks savas!
Niekai neprisiverčiu sutikti su
Sinusu, kad tinkama yra garbin-
gesniu (premijs), bet neteisėtu
pavadinimu prisidengti.

Paperkančių atvirumu pavaiz-
davęs, kaip rimtas literatūrinis
įvykis virto lyg kokia balandžio
pirmosios išdaiga, Sinus ir vėl
įklimpsta trapiuose, sau prieš-
taraujančiuose samprotavimuose
šitokiam dalykui pateisinti.
„Tai vyksta ir kitur, ne vien mū-
suose. Tokių pavyzdžių turėjo-
me ir Lietuvoje. Turime ir čia.
Ir dar turėsime“.

Todėl, įsidėmėkite, jį tą „...rei-
kia žiūrėti ramiai ir atlaidžiomis
akimis, kaip į natūralų įvy-
kį...“

Taip, Sinus, dabar jau daktaro
vaidmenyje, siūlo raminančių
vaistų injekciją ligoniui (šiuo

atveju pasipiktinusiame lietuviš-
kos knygos skaitytojui). Deja,
šioje injekcijoje imieštas ir pa-
vojingas narkotikas. Lydimie-
ni reiškiniai žinomi: apsnūdimas
abejingumas, fatalistiška rezig-
nacija.

Paryškinsiu tai pavyzdžiui, ne-
turinčiu jokio tiesioginio ryšio
su liečiamais įvykiais. Kyšin-
kavimas buvo, yra ir bus pas-
mus ir svetimuosius, Lietuvoje,
ir čia ir t. t. ir t. t. Tačiau visuo-
menė kovojo su tuo, kovoja ir
kovos! Kol visuomenė budri, blo-
gio įtaka ribota. Bet štai visuo-
menė jau pripranta prie kyšius
įmančių policininkų. Ima žiūrė-
ti į jų elgesį, kaip į neišvengia-
mą kasdienybę ramiomis ir atlai-
džiomis akimis, kaip į natūralų
įvykį. Kaip tik čia, kai visuome-
nė rezignuoja prieš blogį, ima
laikyti jį moraliai pateisinamu,
kyla tikrasis pavojus. Čia vie-

(Tęsinys 5-me pusl.)

—A. Landsbergio 2 v. vaidi-
nimas „VEJAS GLUOSNIUOSE“
statomas š. m. gegužės 10 d.,
7:30 val. vak. ir gegužės 11 d.,
3:30 val. p. p., Marijos Aukštes-
niosios Mokyklos salėje. Bilietų
kaina premjerai (šeštad.) \$3.50,
\$2.50, \$2.00; sekmadieniui —
\$3.00, \$2.50 ir \$2.00. Studentams
ir moksleiviams—\$1.00 (abiems
spektakliams). Biletai jau yra
platinami sekančiose vietose:

DAINA (A. Semėnas, sav.),
3321 So. Halsted St. Cliffsides 4-5665.

MARGINIAI (Iz. Sinkevičiūtė, sav.),
2511 W. 69th St. Prospect 4-5685.

JONO KARVELIO KRAUTUVĖJE,
3322 So. Halsted St. Yards 7-0677.

JULIUS SAVIRMAVIČIUS,
4358 So. Fairfield Ave.

POVILAS RAMANAUSKAS,
1439 So. 49th Ave., Cicero, Ill.
Tele.: TOWNHALL 33232.

STASYS RAMANAUSKAS,
4559 S. Hermitage. Yards 7-1564.
(Sk.)

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU
APIE SAVO NAMO
INSULIACIJOS PROBLEMAS.
Dabar yra lai-
kas tinkamai
įrengti savo
namą vasarai
ir žiemai.
Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies
stako lentų ir namams medžiagų.
CARR-MOODY LUMBER COMPANY
3039 SO. HALSTED STREET Tel.: VICTORY 2-1272
STANLEY LITVINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI.

MIDLAND
Mes mokame
Aukštą
dividenda
Savings and Loan
Association
PER 40 METŲ
VISŲ LIETUVIŠKŲ
KOLONIJŲ
SAUGIAUSIA IR
PILNINGIAUSIA
TAUPYMO
BENDROVĖ
4038 Archer Avenue Tel. LA3-6719
AUGUST SALDUKAS Prezidentas

**PAVASARINIS IŠPARDAVIMAS --
SPECIALIOS NUOLAIDOS**
5 gabalų, 36"x60",
DINETTE \$4950
Miegamoji sofa, kėdė
otomanas už \$14995
PIRKĖJAS GAUS
GERĄ DOVANĄ.
F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS, Sav.
ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 W. Roosevelt Road Tel.: SEELY 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

**Taupykite, kur Jūsų santaupos
neša gerą pelną ir yra saugios**

Universal Skolinimo ir Taupymo Bendrovė moka aukštus divi-
dendus. Saugi įstaiga, nes indėliai yra apdrausti per Federal
Savings & Loan Insurance Corp. iki \$10,000 kiekvienam asme-
niui. Lengvai pasiekiami iš visų miesto dalių. Keičia ir išduoda
savo čekius ir duoda paskolas perkantiems namus.

**UNIVERSAL SAVINGS AND
LOAN ASSOCIATION**
1800 So. Halsted Street
Telefonas: HAYmarket 1-2028

Jei tenka kentėti nuo užkietėjusių
KORNU (nuospaudų)
ir nuotvyrų, tai vartokite naują
ir skubų skausmą naikintoją
KORN-KIT. Bonkute kainuoja tik
\$1.00 įsų apylinkės drugštorijė.

**Budriko žemos kainos
ant laikrodėlių, deiman-
tų, aukso ir sidabro
daiktų nustebins Jumis.**

Columbia "twist"
ONLY \$100.
\$200 a week
123 SERIES
"TRU-FIT"
SPECIALS
With GUARDIAN ANGEL
PROTECTION
Your watch

2,000 LAIKRODĖLIŲ
Moteriškių ir vyriškių, auksinių
ir paausėtų, naujausio sti-
liaus, nupirkti ir varžytini.
Nationally advertised Brands.
Originalė kaina \$71.50 iki \$150.
Parduodami dabar po \$10.00 iki
\$50.00. Perkupčius užprašome.

Auksiniai, deimantiniai žiedai,
1/4 karato, už \$38.00
Deimantiniai žiedai, 1/2 kar., už \$98.00
Deimantiniai žiedai, pilnas
karatas, už \$198.00 setas
71 šmotos sidabro daiktų, garantuoti
50 metų, gražioje medinėje skrynu-
tėje, vertės \$80.00, už \$38.00
100 šmotos Stainless Steel gražus setas,
graziame bakse, vertės \$72, \$32.00
32 šmotos sidabrinis setas,
vertės \$37.00, už \$17.50
Elektriniai toasteriai, elektrinės
petelnės, vertės \$25.00, po \$9.50
Elektrinės siuvamos mašinos,
nupigintos \$29.95
Hoover dulkių valytuvai,
vertės \$55.00, už \$29.50
Rašomos plunksnos, pusė kainos.
Gintaro išdirbiniai, pusė kainos.
Stiklini reikiniai su deimantais,
\$6.00 vertės, už \$3.85

LENGVI IŠMOKĖJIMAI.

**JOS. F. BUDRIK
FURNITURE**
3241 So. Halsted Street

Dėl sutaisymo TV patelefo-
nuokite CALumet 5-7237.

Krautuvė atdara pirmadienio ir
ketvirtadienio vakarais iki 9:30.
Atdara ir nedėliomis nuo 10-5.

Jewelry Dept. nedėliomis uždarytas.

Budriko radio pusvalandis iš stoties
WHFC, 1450 kil. ketvirtadienio vaka-
rais nuo 6 iki 6:30.

Atneškite šitą apgarsinimą
gausite DYKAI gerą
Ball Point plunksną.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

3 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.

—WEDNESDAY, MAY 7, 1958

**Visuomet mokėjome aukštus dividendus
DABAR JUOS DAR
PADIDINOME**
1/2%
TAUPYTOJAMS TEIKIAME ĮVARIUS PATARNAVIMUS VELTUI.
Keisiojame čekius. Perkam ir parduodam valstybės bonus.
VISOS APDRAUSTOS APDRAUSTOS IKI \$10,000.00.
CRANE SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
2555 WEST 47th STREET LAFayette 3-1083
B. R. PIETKIEWICZ, prez. E. R. PIETKIEWICZ, sek. ir adv.
Darbo valandos: pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 iki 8 val. vak.; antrad. ir
penktad. nuo 9 iki 5; trečiad. uždaryta, o šeštad. nuo 9 iki vidudienio.

THE C. S. JOHNSON COMPANY
IRANKIAI KONTRAKTORIAMS-STATYBININKAMS
Priemonės cementui maišyti ir
įvairiems jo mišiniams paruošti
Rašykite patarnavimams
P. O. Box 71 (Plant at Kenwood)
Champaign, Illinois

MOVING
APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS
IS TOLI IR ARTI
(Nauji dideli traukai - Naujaisi krovinių ir rankiai
šilų metų patyrimas - Plius išsizingas patarnavimas)
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69th Chicago 36, Ill. Tel. WILbrook 5-9209

**AMERIKOS ŽMONĖS PAGARSEJĖ
PRASTAIS DANTIMIS,**
pasakė Benjaminas Franklins dar prieš 170 metų. Yra
kas nors blogai, jei 95% vaikų jau turi išpuviusius dantis.
Apie dantų ligas ir kaip nuo jų apsaugoti vaizdžiai ir
išsamiai rašo Dr. Antanas Gustainis savo naujojo knygoj.
DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis
Geras popierius, kieti viršeliai. Knyga kainuoja \$4.00.
Siųskite čekį ar Money Order:
NAUJIENOS, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill.

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN NEWS
Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Publ. Co., Inc.,
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill.
Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
In Chicago \$13.00 per year, \$7.00 per six months, \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$11 per year, \$6.00 per six months, \$3.50 per three months.
7 cents per copy, 10c. on Saturday

Dienraščio kainos:
Chicagoje
metams \$13.00
pusei metų 7.00
trims mėnesiams 4.00
vienam mėnesiui 1.50

Kitose JAV vietose ir Kanadoj
metams \$11.00
pusei metų 6.00
trims mėnesiams 3.50
vienam mėnesiui 1.25

Užsienioose
metams \$14.00
pusei metų 7.00
vienam mėn. 1.50

Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienį, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Sekmadieniais — iki 12-tos.

Sovietų politika dviejuose frontuose

Sovietų Rusijos valdovai nepaliauja svajoje apie pasaulio užvaldymą. Nors jie daug kalba apie "taikingą koegzistenciją" (sugyvenimą), bet jie nuolat išieško progų išplėsti savo įtaką laisvojo pasaulio kraštuose, norėdami juos, vieną po kito, įtraukti į savo orbitą, kad pasikui būtų galima juos visiškai pajungti.

Siuo laiku jie ypač stengiasi paimti savo "globon" Syriją ir Egiptą, susivienijusius Jungtinėje Arabų Respublikoje. Jos prezidentas Naseris dabar vieši Rusijoje ir yra karališkai garbinamas bei vaišinamas. Jei Maskvai pavyktų tos arabų respublikos diktatorių paversti savo vasalų, ji galėtų labai daug pakenkti Amerikai, Anglijai ir Prancūzijai, kurios yra įdėjusios milijniškus kapitalus į naftos (žemės aliejaus) biznį arabų šalyse.

Tačiau besiskverbdama į Vidurinių Rytų sritį, Rusija nenori aplėsti savo pozicijų Europoje, kurias ji įgijo 1939-1949 m.m. laikotarpyje. Iš jos nagų išsprūdo tik vienas buvęs jos satelitas, Jugoslavija; ir tik iš Austrijos rusiai pasitraukė geruoju, priversdami ją pasiskelbt neutralia tiek Rusijos, tiek Vakarų atžvilgiu.

Bet kitų pagrobimų arba politiškai bei ekonomiškai pajungtų tautų Kremlius nieku būdu nesutinka paleisti. Vengrija, kuri bandė nusikratyti sovietų jungu, buvo žiauriai sutrempta. Apie rytinės Vokietijos įjungimą į Vokietijų Federalinę Respubliką Chruščiovas nenori nė kalbėti.

Rusijos diktatoriai bijo, kad, grąžinus toms šalims laisvę, komunizmas tenai kaip bematant susmuktų ir prasidėtų sovietų imperijos griuvimas, kuris pastatytų į pavojų komunistų diktatūrą ir pačioje Rusijoje.

Tačiau kaip išlaikyti savo kontrolę tas pavergtas tautas, kai po 1953 metų birželio neramumų rytinėje Vokietijoje vis labiau aiškėja, jog ne vienetas satelitas nėra ištikimas Maskvai; nėra ištikimos net komunistų vadovaujamos satelitų armijos. Vienintelė garantija, kad tos šalys nesukils prieš Kremlį, tai — stipri sovietų armija.

Bet jeigu Kremlius laikys stiprią armiją satelitų teritorijose arba prie jų sienų, tai ar jisai turės pakankamai jėgų "tvarkai palaikyti" Ukrainoje ir Kaukaze ir tuo pačiu laiku briaunis į Azijos kraštus, į Vidurinių Rytų sritį?

Satelitai Europoje yra taip išsiulpti, kad Rusijai dabar tenka juos šelpti finansiškai bei ekonomiškai. Kremlius dabar bando palenkti savo pusėn atsilikusias Azijos tautas ne tik propaganda, o ir ekonominėmis priemonėmis, duodamas joms paskolų, siųsdamas į jas pramonės ekspertus ir inžinierius. Šitai ekonominei ofensyvai reikia didelių lėšų.

Iš kur Rusija galės jų paimti, jei daugiau (kaip du treč-

daliai jos biudžeto bus ir toliau sunaudojami milijniškos armijos išlaikymui ir ginklavinimui?

Tai sunkiausia Chruščiovo problema.

Jeigu jisai nori, kad neimtų griūti Geležinė Siena Europos viduryje, jisai turi sulėtinti politinį ir ekonominį veržimąsi Azijoje. Tačiau tik Azija teikia sovietams naujų ekspansijos galimybių. Agresingas despotizmas turi visą laiką kur nors veržtis ir būti karo stovyje su išorini pasauliu — antraip, jisai pradeda pūti ir irti.

Iš šito keblumo Chruščiovas bando surasti išeitį, siūlydamas Vakarams sudaryti Europoje neutralią ir dalinai nuginklųotą sritį tarp sovietų imperijos ir Š. Atlanto Sutarties valstybių. Tokio neutralaus buferio sudarymas logiškai veda prie esamos padėties (status quo) sutvirtinimo, o paskui prie abiejų abipusės nepuolimo sutarties.

To pasiekus, Kremlui nebereikėtų rūpintis, kad satelitai nesukiltų; nebereikėtų tenai laikyti stiprios sovietų armijos. Visa sovietų imperializmo energija galėtų būti nukreipta Rytų pusėn.

Štai dėlko Chruščiovas taip atkakliai agitavo už "viršūnių konferenciją" — tikėdamasis, kad, susitikęs su geriaširdžiu prez. Eisenhoweriu, jisai sugebės jį įtikinti, jog Europą reikia nuginklųoti ir nuraminti.

Bet atrodo, kad gudrus Nikitos planas užkliuvo.

Apžvalga

DEMOKRATIJA, RINKIMAI IR SUSITARIMAS

"Naujienose" keliais atvejais buvo kritikuojamas vadinamos Lietuvos Bendruomenės sumanytojų užsimojimas kurti bendruomeninę organizaciją šioj šaly "visuotini balsavimu". Prieš šią jų užsimojimą, kuris praktikoje pasirodė nesėkmingas, buvo statomas Alto ir Balfio suorganizavimų panaudotas, kaip praktiškesnis, srovių susitarimo metodas.

Balandžio 27 d. įvykusieji LB balsavimai tos mūsų kritikos teisingumą patvirtino ryškiai, negu kad buvo galima manyti, nes "visuotiniame balsavime" dalyvavo katastrofiškai mažas skaičius žmonių. Net ir Brooklyn "Darbininkas", kuris mus visai apibiojo už išreikštas dienraščio mintis, po tų balsavimų jaučiasi, kaip musė kandęs.

Bet jisai dabar bando atsikirsti, prikašiodamas "Naujienoms" demokratijos prasmes iškreipti. "Esa, "Naujienos" stoja už demokratiją be rinkimų!

Koks tai matyt, labai mokytas asmuo, pasislėpęs po slaptyvardę "Zv. BePastogis" (suprask: dipukas), cituoja to laikraščio geg. 2 d. numeryje enciklopediją, kur sakoma, kad demokratija tai "balsavimų forma, kurioje valdžia kyla iš pačios tautos per reguliarius ir laisvai vykdomus visuotinius rinkimus". O "Naujienos" balandžio 25 d. paskelbė, girdi,

"kad lietuvių bendruomenės vadovybės sudarymo būdas — rinkimai — esąs nedemokratinis — (bendruomenė renka sau vadovybę tiesioginiu, slaptu, visuotiniu balsavimu). Naujienos sako, kad demokratinis esąs kitas kelias, ir jo pavyzdžiu nurodo Altą ir Balfą. Tai "egzistuojančių lietuvių organizacijų susitarimo kelias".

"Vadinas, iš demokratinio valdžios sudarymo būdo reikia išimti 'rinkimus', o įvesti 'susitarimus'."

Koks blogas esąs šis menamai "Naujienų" siūlomas demokratijai kelias, BePastogis stengiasi parodyti pavyzdžiais iš 17 amžiaus Lietuvos, iš Jungtinių Amerikos Valstybių konstitucijos, iš dabartinės Kanados ir iš nepriklausomos Lietuvos Respublikos.

Aišku, žmogus nori pade monstruoti didelį savo mokymą. Bet kam reikia tų pavyzdžių iš buvusių bei esančių valstybių konstitucijų? Argi balandžio 27 d. balsavimai buvo siekiama sudaryti valstybės valdžią? Ar lietuvių, kurie gyvena Amerikoje, turi čia sava respubliką? Juk tai sapnas!

Valstybės ir draugijos
Bendruomenės sumanytojai sakėsi nori suvienyti lietuvių, gyvenančius Išeivijoje, ir jų vaikus bei anūkus — kultūros darbui. Toks susivienijimas, aišku, tegali būti sukurtas tik iš žmonių, pritariančių sumanytojų skelbiamais tikslais, norinčių remti juos darbu ir pinigų ir sutinkančių laikytis

tam tikrų taisyklių. Tai būtų savanoriškas žmonių susibūrimas.

Bet argi tai galima lyginti su valstybe, kuriai priklauso visi žmonės, gyvenantieji tam tikroje teritorijoje, nežiūrint kokios jų pažiūros, ir ar jie valstybę remia, ar yra jos prieštai. Visi valstybės gyventojai turi paklusti jos įstatymams; kurie įstatymams nusikalsta, tuos valstybės vyriausybė baudžia.

Kadangi valstybėje visi žmonės turi mokėti mokesčius ir atlikti kitas uždedamas priedermes, tai demokratinė santvarka visi jos piliečiai, pasiekusieji tam tikrą amžių, dalyvauja jos valdžios sudaryme, išrinkdami atstovus į parlamentą, kuris paskui skiria vyriausybę. Rinkimai visuotinio, slapto ir laisvo balsavimo keliu yra demokratinės santvarkos pamatas.

Bet tokių visuotinių balsavimų, žinoma, negali būti jokioje visuomeninėje organizacijoje, ar tai būtų susisąjungimo draugija, profesinė sąjunga (unija), klubas ar koks kitas privačių žmonių sambūris. Kiekviena tokia organizacija apima tik dalį visuomenės; kiekvienos jos reikšmė yra tame, kad asmens, kurie organizacijai priklauso, yra atsiti-boje nuo kitų žmonių, kad jie galėtų, niekieno neklindomi, veikti. Organizacijos valdybą renka tik jos nariai, ir jei koks "pašalinis" asmuo bandytų "balsuoti" jos viršininkų rinkimuose, tai nariai palaikytų tai neteisėtu kiksimu į jų reikalus!

Ar gali, bet koks sveiko proto žmogus įsivaizduoti, kad pvz. SLA Pildomosios Tarybos rinkimuose šiemet turėjo teisę balsuoti "visi lietuviai"? Balsuoti turėjo teisę tik tie nariai, ir tai tik tie, kurie buvo "gerame stovyje" (atsait, pilnai užsimeklę savo mokesčius).

Kaip gi tad galėjo "visuotiniu balsavimu" — visų lietuvių balsais — būti išrinkta bendruomenės vadovybė?

Kaip rinkimus praveisti?

Yr tuščia svajonė, kad visi lietuviai arba bent žymi jų dalis — šimtai tikstančių žmonių, išsimiečiusių Amerikos miestuose ir sodžiuje, nuo Atlanto iki Pacifiko — eis balsuoti, išgirde kieno tai paraginimą. O jei ir būtų tikima į tokį stebuklą, tai kas tiems balsuotojams įteiktų balsavimo korteles, kas jų balsus priimtų, patikrintų ir suskaičiuotų?

Neturint nei balsuotojų sąrašų, nei tinkamai sudaryto aparato balsavimui praveisti, — skelbti "rinkimus visuotiniu balsavimu" tai — daryti rinkimų karikatūrą ir tyčiotis

Londono biznierių Michael Kelly nepaiso autobusų streiko. Jis dabar susisiekia vandeniniu "skuteriu". Iš Londono į Čelaisą jisai nuvažiuoja per 17 minučių. Kelionė jam atsieina 7 centus.

Prie Quantico (Va.) demonstruojamas "Unimog". Tai savo rūšies traktorius, kuris išvydo 60 mylių per valandą greitį. Jis gali kelti per laukus ir pievas ir vilkti 30 kartų sunkesnę už save krovinį. "Unimog" yra naujas karinis "vežimas".

iš demokratinės rinkimų institucijos!

Tai buvo aišku, kaip diena, Amerikos lietuviams, kada jie ryžosi 1940 m. steigti bendrą organą Lietuvos vadavimo tikslams. Tas organas (vėliau pavadintas Amerikos Lietuvių Taryba) buvo sudarytas organizuoto ideologinių srovių susitarimo pagrindu; kad srovės nesiginėtų, kuri jų didesnė bei svarbesnė, ir nesikėsintų viena kitą slopinti, tai buvo priimtas lygybės principas.

Tokių pat būdų buvo vėliau suorganizuotas ir Balfas. Kitaip vargiai bebūtų pavykę la nors pastovaus sukurti.

Bet kaip su šitų bendrinių organizacijų demokratiškumu?

Altas ir Balfas yra tiek demokratiški, kiek demokratiškos yra grupės, iš kurių jie susideda. O demokratinis grupių susitarimas bendram darbui tikrai nepažeidžia demokratybės prado.

Tad be reikalo "Darbininko" rašytojas rūpinasi, kad reikėtų keisti JAV konstituciją, norint ją "suderinti" su Alto ir Balfio organizacinių dėsnių. Būtų geriau, kad BePastogis nesapnuotų, o pasi-stengtų suprasti, kaip laisvoje šalyje žmonės gyvena ir tvarko savo visuomeninius reikalus.

(Beje, iš to, kas čia pasakyta, anaipol neseka, jog organizuojant kultūrinį darbą, reikia būtinai kopijuoti politiniams arba labdarybės tikslams tarnaujančios organizacijos konstituciją bei įstatus. Kultūra — mokslas, menas, švietimas, literatūra — labai sudėtingas dalykas ir ją tvarkyti politinės veiklos taisyklėmis visai neįmanoma.)

RAMKITE TUOS LIZNIRIUS,
KURIE GARSINAI
"NAUJIENOSE"

KS. KAUNAS

VARDAN TOS LIETUVOS

VINGO KUDIRKOS GYVENIMAS

19.

Paaškinus dalyką, sutiko pakalbėti su Mauderode, kuris buvo Bruožiu skolin-gas. Taip Bruožis "pasirancijo" už visą "Didžiąją Lietuvą". Dar ne viskas: Varpo ir Ūkiniko likimas priklausė nuo M. Jankaus; jis galėjo neatiduoti spausdintų laikraščių ir nebūtų galima juos spausdinti pas Mauderodę tuo pačiu vardu. Jankus tai gerai suprastamas ir spaudė. Akysė prizada, oikai reikia atiduoti — ne duoda.

M. Jankus nei pas Mauderodę, nei pas Bruožį nėjo. Nušaliai laikėsi ir laukė, kas bus, reikalavo 300 rublių ir tiek. Kudirka visai nusilpnėjo ir grįžo namo. Liko V. Palukaitis su P. Matulaičiu baigti reikalus su Jankum. Nelengva buvo. Pas jį rausėsi po knygas, per dienų dienas ieškodami prenumeratorių. Jų buvo dvylika. Visi liūdėjo, tai viens, tai kiti karto-

dami:

— Dvylika prenumeratorių...
Palukaitis pavyko pakelti ūpą:
— Vyrai, ko liūdite! Ugi Kristus ir turėjo dvylika apaštalų, o ar žuvo krikščionybė! Taip ir mūs Varpas!..

P. Matulaitis rūgi išvažiavo ir liko vienas Palukaitis. Šiaip taip laikraščius iš Jankaus išgavo. Vėliau Jankus "Tėvynės Sargą" pagarsino, kad Didžiosios Lietuvos inteligentai už Varpo ir Ūkininko spausdinimą jam skolingi 300 rublių, o to liudytojas esąs Vilkaviškio mokytojas Palukaitis. "Tėvynės Sargą" redaktoriūmi buvo kun. Tumas-Vaižgantas.

Visa tai buvo 1892 m. Pirmieji 3 numeriai spausdinti Jankaus spaustuvėje, toliau 4-5 nr. viename egzemplioriūje, kur redaktoriūmi pasirašė Kristupas Voska ir spausdinta pas Mauderodę. Jankaus spaustuvė liko parduota iš varžytynių.

Visas reikalas dar labiau paryškintas Andriaus Dubinsko, Petrapilio dvasinės akademijos auklėtinio, laišku kun. Milukui Amerikoje. Ten aprašomas varpininkų suvažiavimas 1892 m., kur svarstyti šie klausimai:

1. Derybos su Jankumi.

Peržiūrėję visą padėjimą (Jankaus spaustuvė už 5 dienų turėjo būti ant licitacijos parduota už skolą 900 markių; J.

Kriaučiūnas sako, kad Jankus turi daug skolų, vienok netiek, idant ir lauką ne galima būtų atlaikyti: gal apat spaustuvės parduos dar šiek tiek daiktų). Jankus nuo 3 v. 1892 jau laikr. nespausdina pertai liet. reikalavo nuo jo to 1,000 rb., bet Jankus skaitė sav. 1791 mk. deficitą bilanse 1891 m. (nes Paulius spėjo perkrauti tik 1891 m. bilansą) už abudu metu deficitas gali būti tik apie 900 mk., ne 1791 mk. Jonas Kr. proponavo imti vidutinę proporcijonališką tų dviejų terminų (900 ir 1791 mk.). Kiti-gi draisė atmušti palukus, t.y. 250 mk. Jankus sumažino savo reikalavimą iki 1,500 mk. ant galo taip sutarė: Jankus tuojaus turi išduoti 500 mk-kių (knugutėmis, nes pinigų neturįs); jeigu gaus už spaustuvę daugiau, kaip 4000 mk. (Jankus sakė, kad ant licitacijos gali gauti už spaustuvę 2000—7000 mk) — tai apat tik 500 mk. duos dar tiek, kiek gaus per 4000 mk. Jankus ant to sutiko ir sava-ranka parašęs tų sutartiną padavė Ram-reikėjo.

2. Apie denuncijatus (skundikus — koment.) nieko nenuspręsta.

3. Nuspręsta taipgi tapo išleisti abel-ną lietuvių 1893 m. (šimet jokios nėra) ant naudos V. Susirinkimas išreikšė savo nuomonę apie naudingumą daugybės liet. laikr. (Apšvieta, Nauja Ausra, Te-lutė). Kada Paulius sarkazmai užkabino

Jankų, drauge ir Andziulaitį, kad juodu vieni daro sau po naują partiją, kad jis neapsirokavęs su pinigais ir sandarbininkais, išdavė naujus laikr. Jankus taip tei-sinosi: kada išėjo 1 "Apšvieta", tai Nau-ją Ausrą daugiau neišleidau; o kas link Apšvieta, tai prižadėjo sandarbininkys-tę Stipus, Andziulaitis, Basanavyčius ir dar apie 2 ar 3 (n'elsimenu koki, nes negirdėtos pavardės) o su tokiais darbinin-kais galima išduoti gerą laikr.! Visgi susirinkimas yra priešin-gu tai partijai be-dievių.

Nuspręsta tapo išdavimas atsišaukimo pas svetimlaučius, idant paremtų pinigais lietuvių. Komitetas (liko tas pats ant kito metu, tik vieta kun. Stank. užėmė kun. Radušis) atsišauks pas Basanavyčių, Andziulaitį, Bruožį, o gal ir kur daugiau: tame dalyke gali rašyti pas Paulių, nes Tau lengviau žinoti, kas už-rubežėje geriausiai galėtų tą darbą vesti).

Neužilgo viename pranc. laikr. bus pa-talpytas straipsnis apie daktarą Bruožį, kurį vokiečiai persekioja už lietuviųstę; prancūzai, kaip priešai vokiečių vardą Bruožio, jau per mokslą garsų, padarys dar garsesniu.

... Pasirodė, kad V. spausdinasi 500 egz.: Ūk. 400. Už V. Mauderodei mokasi po 75 mk., o už Ū. — 63 mk. Korektą pats veda. Prekė V. ir Ū. bus ta pati. Jonui mokės po

50 rub. Jankus nuo visko atstatytas. Jankus nors ant susirinkimo išrodė iš viso kanten-tas, tuoj parvažiavęs užtiligrasavo pas Paulių (tyčia): "darbas pabaigtas: mokėti pinigus ir atsiimk". Potam neužil-gio, Paulius gauna prie manęs laiškelį nuo jo, kur jis plūstė jį, beveik kerdžių vadgydamas, kad jam dar nevisas pinigų atsiantė. Paulius piktas ant savęs, kad Jankui davė spaudyti: nuo šio laiko sėb-raus su juo tur būt tik jūsy bedieviai".

Matome, kad tuo metu varpininkų eilė-se aktyviai dirbo ir kunigai. Kunigai nus-tojo Varpui dirbė bene 1894 m. Minimas Paulius yra Petras Matulaitis.

Buvo ir kitų redakcinių bėdų. Antano Valio apysakos autorius J. Gaidamavičius išvažiavo į Rusiją ir nebaigė apysakos. Vėliau paliko alkoholi-kų ir nuo tautinio darbo visai nutolo. Apsaką tęsė Kudirka ir Šernas, bet ji ir liko nebaigta. Panašiai atsitikdavo ir su kitais autoriais. Kudir-kai vis tekdavo kitų neištesėtų darbų už-baigti.

Kudirka negalėjo pakelti kitų apsilėi-dimo ir kiekviena proga apsilėidėlius smerkė. Plietė raštu Varpo skiltyse, plie-kė ir žodžiu, nepaisydamas nei draugiš-kumo, nei artinumo.

J. Bagdonas paduoda tokį įvykį.

(Bus daugiau)

MINTYS APIE MOTINĄ

Prisiminimas švenčių yra kūni žmogaus dorybė. Kiekviena tauta, kiekvienas žmogus ar šeima turi savo šventes, kurias prisimena ir švenčia. Viena iš svarbiausių kasmet mielas pavasaris ant savo žaliuojančių sparnų atneša Motinos dieną. Atgimstančio pavasario grožyje, mes pagerbiame ir žmogaus gyvybės atnaujintoją — motiną. Beveik visuomet gegužės mėnesį švenčiame. Motinos dieną — visų motinų dieną, meilės ir poezijos dieną. Užtat ne be reikalo motinos-pradininkės vardui pagerbti yra parinktas gražiausias metų laikotarpis, pilnas gyvybės, grožio ir džiaugsmo mėnuo — gegužės mėnuo. Tas mėnuo yra pašvęstas motinos garbei — jis yra motinų mėnuo. Šis žydinčias gegužės gamta sutinkame motinos dienos šventę, kuriai nėra lygių, kaip nėra pasauliui brangesnio asmens už motiną. Tame varde slypi visa meilė, kuri gali tiltą žmogaus širdyje, tik šas švelnumas, koks tik galima pasiekti šioje žemėje, visas savęs išsižadėjimas, savęs užmiršimas, koks tik galimas įsivaizduoti. Motina yra ne tik naujos gyvybės nešėja, ji yra naujo žmogaus pirmoji maitintoja, augintoja ir auklėtoja. Motina yra pirmoji, kuri įkvėpia naujagimui savo tautos, savo tėvų kalbą, tikėjimą. Be motinos nebūtų šeimos, be šeimos nebūtų žmonijos.

Švęsdami Motinos dieną, mes lietuviai, turime atiduoti ypatingą pagarbą mūsų lietuvių motinai. Ji išlaikė amžių bėgyje lietuvių kalbą, tautinius papročius, ji išugdė savajai tautai dvasios galiūnus, pasiryžėjus, kurių dėka mūsų tėvynė galėjo stoti šalia laisvojo, kultūringo pasaulio kraštų. Jos maldomis, skausmu ir ašaromis buvo aplaistytos mūsų nepriklausomybės kovos. Juk ji pagimdė ir išaukino pasiryžėjusiuosius, drąsius knygnešius ir pasišventusius savanorius.

Ji ir dabar, žiauraus okupanto išniekinta, pažeminta, bet dvasioje nepalūžta, diegia tėvynės meilės ugnį jaunojo Lietuvos atžalyno širdin. Ji ir šiandieną tėvynėje likusi ištikimai eina Birutės ir Gražinos keliais. Tremties lietuvių motina jau nebūtų, jei būtų, psichologija nepasikeitė ir niekados nepasikeitė, nes jos siela yra dominuojama amžinųjų įstatymų, ne žmonių, bet paties prigimties padiktuoti.

Šiandien kultūringas pasaulis motinoms kelia savo galvas. Maldos namuose vyks jų garbei pamaldos, spauda skirs puslapius jų nuopelnams įvertinti. Mazi ir dideli, turtingi ir vargšai stengsis pagal išgales parodyti savo dėkingumą motinoms už jų skausmus ir vargus. Už geležinės uždangos esančios lietuvių motinos tie visi mūsų minėjimai nepasiekė. Kas belieka mums? Belieka tarti kartu su didžiuoju Kantu: "Aš niekuomet neužmiršiu savo motinos, kur ji bebūtų, nes ji man davė gyvybę, mane augino ir maitino; pirmąjį gėrio diegą maniję įdiegė; ji pradėjo maną širdį, kad pajusčiau gamtos grožį; ji pažadino ir praplėtė mano supratimą, ir jos pamokymai turėjo ir dabar tebeturi nepaliaujamos įtakos mano gyvenime".

Jeigu mes tikime, kad lietuvių motina už geležinės uždangos nesuklups po sunkių vergovės našta, tai to lygiai tikime, kad ir atsiduręs tremtyje ar gyvendamas svetimuose kraštuose lietuvių-motinos išlaikys savo

garbingą tradiciją — ir padės lietuvių tautai išlikti gyvai.

Istorija byloja, kad per amžius pratusiai kentėti lietuviai motinai jos širdyje esančios lietuvių niekas neįstengs užgesinti.

Pov. Dirksis

CICERO

Lietuvių Namų Savininkų Pagerinimo Politikos Klubas

Klubo susirinkimas įvyks antardinio vakaro, gegužės 13 d. Lietuvių Liuosybės svetainėje. Į susirinkimą kviečiami visi nūsavybių savininkai, nežiūrint, ar esi klubo narys. Svarbu priklauso, nes pavieniai neatsispirsime prieš įvairių politikierių sauvaliavimą, neatsispirsime ir prieš huliganizmą bei vandalizmą, kuris mūsų mieste viešpatauja.

Neleiskime vandalams naktimis triukšmauti gatvėse ir užpuldinėti ramius praeivius, neleiskime svėdiniais bei pagaliau šautuvais daužyti mūsų namų langus. Gėda tiems tėvams, kurie savo vaikus leidžia išvirkauti!

Minėtą vakarą 7:30 val. minėtoje svetainėje dalyvaukime gausiai susirinkime ir tarkimės, kaip sudraudus tuos nenaudėjus, kurie trukdo ramybę, teršia gatves, naikina pasėta žolelę ir gėles. Pagaliau reikalaukime iš policijos daugiau apsaugos, nes takus už nuosavybes mokame kiekvienais metais vis didesnius.

J. T.

Garfield Park klubas

Ši kartą tenka prisiminti ir nors keliais žodžiais pakalbėti apie klubo darbuotę. Garfield Parko klubas ligi šiol dalyvavo ar bent sekė Amerikos Lietuvių Tarybos darbuotę, kas ir prideda. Žinoma, klubas nėra politinė organizacija, o tik labdaros ir darbuojasi savišalpos srityje. ALT yra ir darba varo, kad išduktus Lietuvos laisvinimo bylą per mūsų šios šalies valdžią, kuri yra pati tvirčiausia ir jos balsu yra galingiausias tarptautiniuose reikaluose, kuri ir Lietuvos bylos reikalą išlaiko atvira, neleidžia jo uždaryti, taigi neleidžia išspręsti taip, kaip to norėtų Lietuvos pavergėjai sovietų rusai.

Kelti ir aiškinti Lietuvos klausimą, budėti, kad neapsileistų Amerikos valdžia, reikia daug pastangų ir kaštuoja išlaidų. Mes Garfield Parko klubas, kaip vienetas, turėtume dėtis prie kitų panašių vienetų ir tą ALT darbą remti visais galimais būdais.

Jau kitą mėnesį, birželio 27 ir 28 d. Bostone šaukiamas Amerikos lietuvių kongresas. Mūsų Garfield Park klubas turės savo paskutinį prieš atostogas susirinkimą gegužės 11 dieną. Nariai klubiečiai, turėtumėm gausiai atvykti į savo klubo susirinkimą ir aptarti, kuo ir kaip paremti Amerikos Lietuvių Tarybos darbus!

Klubas be to prieš vasaros pertraukąs nori turėti savo "su-ru-burum", kurs ir įvyks gegužės 11 d. susirinkime. Taigi, visi iki pasimatymo Lietuvių Liuosybės svetainėje, Cicero.

J. J. P.

Buvęs prezidentas Herbert Hoover, 83 metų, po operacijos New Yorko ligoninėje, kur jam buvo padaryta tulžies operacija. Jis sakosi, jaučia gerai ir beveik žadas grįžti į darbą.

Iš Chicago Lietuvių Tarybos pasitarimo

ALT Chicago's skyriaus ir Vykdomojo Komiteto pasitarime perėjo sekmdienį Vydyj salėje dalyvavo: M. Baronienė, Juzė Gulbinienė, E. Mikuziūtė, K. Čepukas, J. Talalas, J. Pakalaka, Konst. Petrasukas, Dr. K. Drangelis, Vincas Duoba, Dr. Antanas Rudokas, Bronis Tubelis, Teodoras Blinstrubas, Stasys Rauckinas, Antanas Valonis, J. Valaitis, V. V. Mankus, K. J. Mačiukas, Jonas Kondroška, L. Šimutis, Dr. Grigaitis, Mikas Vaidyla, Povilas Gaučys ir Alb. Morkus.

Aptarus ALT Chicago's skyriaus rengiamą Birželio 14 minėjom programą ir delegatų į Kongresą siuntimo klausimus, Vykdomojo Komiteto pirm. L. Šimutis ir sekretorius Dr. Grigaitis padarė pranešimus apie Viršūnių konferenciją, kiek ji gali paliesti Lietuvos reikalą ir lietuvių akciją ryšium su Viršūnių konferencija. Po to įvyko diskusijos, kuriose dalyvavo Chicago's Tarybos nariai J. Talalas, Tubelis, J. Valaitis, T. Blinstrubas, K. Čepukas, E. Mikuziūtė, J. Kondroška ir kt.

Susirinkimas buvo painformuotas apie ALT Vykdomojo Komiteto rengiamą žygį į Washingtoną, kur artėjančių tarptautinių konferencijų aktyvaizdus įvyks pasitarimai su kitais Lietuvos laisvinimo veiksniais.

Chicago's Lietuvių Taryba, kaip galima spėti iš gyvo jos narių susidomėjimo, žada veikliai pasirodyti kaip ALT kongreso ruošoje, taip visokioje kitokioje veikloje, jei pasauliniai įvykiai tokios pareikalaus.

Susirinkimą gražiai pravedė skyriaus pirm. P. Gaučys. Papildintos kelionės į Kongresą ir atgal reikalais pasirūpinti apsiėmė Vykd. Komiteto reikalų vedėjas Alb. Morkus.

(Atkelta iš 3 psl.)

nas iš tų atvejų, kai raminančios injekcijos pakerta ligonio atsparumą. Todėl, grįždamas prie Sinuso išvedžiojimų, skaitau, kad ypatingai abejotinos vertės yra jo užsimojimas tam tikrą neigiamybę moraliai pateisinti: štai ji, ji buvo, yra ir bus, nusilenkite jai ir sekite ją!

Gyva skaitytojų reakcija į š. m. LRD premijos paskyrimą tikrai džiugus reiškinys. Tai įrodymas, kad mūsų visuomenė nėra abejinga lietuviškai knygai, o skaitantys patenkami subrendęs išvėlgti, kas slepiasi po taja "aritmika" rašytojų balsavimuose. Ir, laimei, jis nesutiko (tikiuosi, nesutiks ir ateityje) priimti to ramiai, kaip natūralaus įvykio.

Saukdamasis atlaidumo, Sinus užgauna jau teisingesnę stygą. Deja, nematome nė mažiausio ženklo, kad LRD, ar patys paliestieji rašytojai, būtų bent per naštą pripažinę, kad čia kažkas ne taip išėjo. Nė mažiausio ženklo, kad kas nors daroma užkirsti kelią, panašių dalykų pasikartojimui ateityje. Tad apie atlaidumą kalbėti, mažiausiai, per anksti.

Gyvename moralinių principų priimti to ramiai, kaip natūralaus įvykio. Gyvename moralinių principų priimti to ramiai, kaip natūralaus įvykio.

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURĖSI RYTOJ!

TAIGI PRADĖK TAUPYTI ŠIOJE LIETUVISKOJE ĮSTAIGOJE. Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki \$10,000.00

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N

4071 Archer Ave. Tel.: LAfayette 3-8248 (į vakarus nuo California Avenue)

CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS: Pirmad., Antr., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 ryto iki 4:30 val. po pietų. Trečiadienį uždaryta. Ketvirtadienį 9:00 ryto iki 8:00 val. vakare.

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Nariai

kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki \$10,000.00, o namų paskolos suodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.

6243 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS

CONTINENTAL SAVINGS & LOAN ASSN.

4559 SOUTH PAULINA STREET CHICAGO, ILLINOIS

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.

2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.

3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 SOUTH 49th COURT CHICAGO 30, ILLINOIS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.

1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

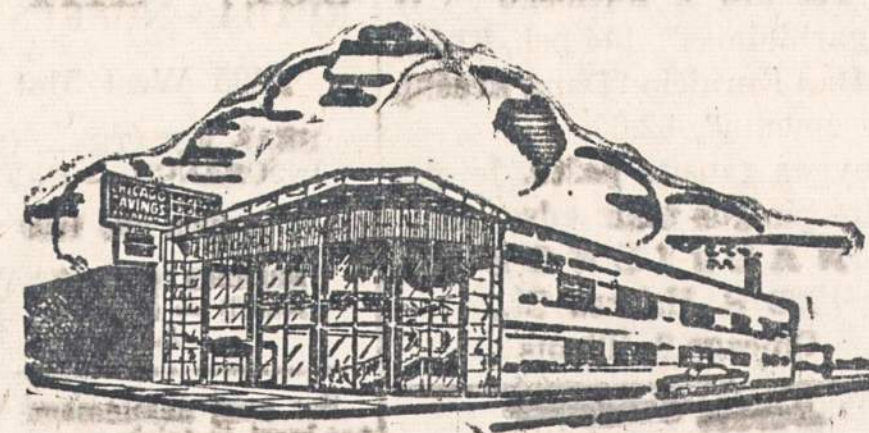
Sekmdienį, gegužio 11 dieną, lygiai 3 val. p.p., Lietuvių Auditorijoje, 3133 S. Halsted St., įvyks

astronomo MATO KRIKŠČIŪNO PASKAITA -- VISATA MODERNOJO MOKSLO ŠVIESOJE.

Visi, norintieji susipažinti su naujausiomis astronomijos mokslo žiniomis, kviečiami atvykti. Įėjimas nemokamas.

CHICAGOS LIET. LITERATŪROS DRAUGIJA.

THE BIGGEST DOLLAR IN THE WORLD IS THE DOLLAR YOU SAVE

Remiantis Chicago's Savings Bendrovės pakeitimi, nuo pat jos įsikūrimo 1924 metais, jos pavyzdinga biznio tvarka, ypatingai indėlių saugumo ir dividendų našumo atžvilgiu, nėra suaugęs ir pelningesnis istaigos pasidėti taupomus pinigų. Pasidėję taupinius pas mus gausite ne tikai saugumą — jų apdraudimą iki \$10,000.00, augstą dividendą, bet ir daugelį kitų patarimų veltui, už kuriuos kitose istaigose turėtumėte mokėti.

Taupytojų patogumui Chicago's Savings Bendrovės istaiga yra viena iš gražiausių ir moderniausių įrengtų visoje Illinois Valstybėje.

Millijonai dolerių priimanoms sąlygomis morgiai paskoloms perkant, statant arba refinansuojant. Lengvi išmokėjimai. (Ant tinkamų nuosavybių darome paskolas net 25 metų išmokėjimais).

Rašykite dėl informacijų. Mūsų turtas arti \$24,000,000.00.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

6245 South Western Ave. Tel.: GROvehill 6-7575 Chicago, Illinois

ATDARA: pirmadienį nuo 12 iki 8, antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 4, ketvirtadienį nuo 9 iki 8. Trečiadienį uždaryta visą dieną, o šeštadienį atdaro nuo 9 iki 2 valandos po pietų.

DR. ANNA BALUNAS
AKIU, AUSU, NOSIUB IR GERKLIO LIGAS
PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE
Valandos: kasdien nuo 10 ligi 12 val. ir ryto ir nuo 7 ligi 9 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 10 ligi 1 val.
Trec. uždaryta. Kitu laiku susitarus.
Ofiso telefon: PROspect 8-3272
Rezid. telefon: WALbrook 5-5029

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val: kas diena po pietu 1-3 val. vak. 7-8 tiktai antradieniais ir penktadieniais. Treciad. ir sekmd. ofisas uždarytas.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: HEMlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Keltv. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9. Antrad. nuo 1-3. Trec. ir Šeštadienį tiktai susitarus.

DR. JONAS G. BYLA
nervų, smegenų ligos, chirurgija
104 SO. MICHIGAN AVE.
Kambarys 615
Konsultacija tik susitarus

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 popiet.
Trečiadienį pagal sutartį.

DR. BR. GAIZUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų kasdien. Šeštadieniais uždaryta.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvius Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val: kasdien nuo 2-4 po pietų ir 7-9:30 vakaro.
Treciad. ir Šeštad. uždaryta.
Ofiso telefonas: PROspect 5-3838
Rezid. telefonas: REPUBLIC 7-9199

Dr. Aldona A. Juska
AKIU LIGU SPECIALISTE
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienį ir šeštadienį.
2422 W. MARQUETTE ROAD
Ofiso ir buto tel.: OLYmpic 2-1381

DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 SO. 49th CT., CICERO
Kasdien 10-12 ir 4-7 val.
Treciad. ir šeštad. tik 10-12 val.

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro.
Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais 12-4 val.

DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
(71-oji ir Campbell Ave.)
Ofiso tel.: HE 4-1202 arba RE 7-9700
Valandos: pirmad., ketvirtad. ir šešt. 1-4 val. p. p.; antrad. ir penkt. 5-8 v. v. Trečiadieniais uždaryta.

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGU SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir nuo 4-8 val. po pietų. Šeštad. nuo 9-11 val. ryto ir nuo 2-4 val. po pietų. Trečiadieniais uždaryta.

Dr. Julia Monstavičius
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
10748 SO. MICHIGAN AVE.
Tel.: PU 5-6761
Naktį skambinti rezidencijon.
1653 W. 103rd St., Beverly Hills
Tel.: BEVERly 8-3946
Darbo valandos: nuo 6 iki 9 val. vak. kasdien, išskyrus trečiadienį.
Šeštad. nuo 1 iki 4 val. po pietų.

Dr. Juozas PAUKŠTYS
DANTU GYDYTOJAS
4253 ARCHER AVENUE
(Iėjimas iš Whipple St.)
Valandos: kasdien 10-12, 2-6 popiet, 7-9 p. m. Šeštadieniais 10-12. Trečiadieniais uždaryta.
Telef.: LA 3-4949 — Namy CE 3-7786

DR. P. STRIMATIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47th STREET
(kambas 47th ir Hermitage)
Priėmimo val. 2-4 ir 6-9 val. po pietų. Šeštad. 2-6 val. po pietų.

DR. STRIKOL
GYC TOJAS IR CHIRURGAS
46-5 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 6-8 Ser. Subatoj ir Nedėl. tik susitarus
Ofiso telefonas: YARds 6-4787
Namy telefon: PROspect 6-1930
Jei neatsiliepė viršūniniai telefonai šaukite Midway 3-0001

DR. JULIA MONSTAVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
10748 SO. MICHIGAN AVE.
Tel.: PU 5-6761
Naktį skambinti rezidencijon.
1653 W. 103rd St., Beverly Hills
Tel.: BEVERly 8-3946
Darbo valandos: nuo 6 iki 9 val. vak. kasdien, išskyrus trečiadienį.
Šeštad. nuo 1 iki 4 val. po pietų.

DR. JULIA MONSTAVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
10748 SO. MICHIGAN AVE.
Tel.: PU 5-6761
Naktį skambinti rezidencijon.
1653 W. 103rd St., Beverly Hills
Tel.: BEVERly 8-3946
Darbo valandos: nuo 6 iki 9 val. vak. kasdien, išskyrus trečiadienį.
Šeštad. nuo 1 iki 4 val. po pietų.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
OFISAS: 5100 SO. WESTERN AVE.
Tel.: PROspect 8-1223 arba TR 3-5577
Ofiso val.: pirmad. 8-10 val. vakaro, antrad., trečiad. ir penktad. 6-9 v. v., šeštadieniais 2-4 val. po pietų.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2458 WEST 71st STREET
Kampas 71st ir Campbell Ave.
Ofiso telefon: HEMlock 4-2123
Rezid. telefon: GIBson 8-6195
Valandos: pirmad. ir ketv. nuo 5 iki 9 val. vak., antrad. ir penktad. nuo 1 iki 5 val. popiet, šeštad. nuo 2 iki 4 val. popiet, trečiadieniais uždaryta.

Dr. Ona Vaškevičiūtė
(VAŠKEVIČIŪTĖ)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 SO. KEDZIE AVE.
Val: kasdien nuo 1-3 popiet ir nuo 6-8 val. vakaro; šeštad. 1-4 popiet, trečiadienį ir kitu laiku tik susitarus.

C. Z. VEZELIS
DANTU GYDYTOJAS
4645 SO. ASHLAND AVE. YA 7-2246
Val: nuo 9 iki 12, nuo 1 iki 5, nuo 6 iki 8. Trečiadieniais uždaryta.

DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kambas Halsted ir 31st gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p. Sekmdieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandžai. Speciali pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-11. ORTHOPEDIKOS TECHNIKOS LAB. 2850 WEST 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel.: PROspect 6-5084

Dr. Ant. Rudokas, Opt.
4455 S. CALIFORNIA, Yards 7-7381
Tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
VAL: 10 ryto iki 8 vak. (trečiadienį uždaryta), šeštad. 10 ryto iki 3 p. p.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIU GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. Yards 7-1829
Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė 756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8. Irec. uždaryta. Penkt. ir šešt. 10-12 val. po pietų. Arba pagal susitarimą.

Dr. Kazimieras MICHEL
Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusius ir nervuotus akis. Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius. Išgydo kreivas akis bei operacijos. Įveda netikrą - artificialę akį pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metus. Sveiką. Tikrina klausą ir pagelbsti negirdintiesiems. Praktikuoja per 39 metus. Kalba lietuviškai.

4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: Yards 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.

GRADINSKAS

Radifai, TV, Vėsinčiai
DOVANOS MOTINOS DIENAI
Didelis pasirinkimas.
DUODAM ISSIMOKETINAL
PRIMAM SENUS • TAISSOM
J. G. Television Co., 2512 W. 47 St.
Frontier 6-1998
Atdara kasdien. Sekmd. uždaryta.

STANKUS Construction Co.

Atlieka statybos planavimo darbus gyvenamųjų ir prekybų pastatų.
Jūsų pasirinkimui turime virš 300 standartinių projektų.
Ofiso ir namų telefonas:
PROspect 8-2013
7403 So. Western Ave.
CHICAGO 36, ILL.

IS TOLI AR IS ARTI PIGIAI PERKRAUSTAU (MOVING)

BALDUS IR ĮVARIUS DAIKTŲS
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.

ANTANAS VILIMAS

3415 So. Lituanica Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS

RADIO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles
Kas dieną: pirmadienį iki šeštadienio nuo 8:30 iki 9:15 ryte, ir kas pirmadienį nuo 7 iki 8 vakaro.
Sekmdienį ir radijo stoties WOPA, 1490 kil. ir FM 102.3 MC. 8:30 iki 9:30 ryte.
Tel.: HEMlock 4-2413
7159 S. MAPLEWOOD AVE.
Chicago 29, Illinois

PERKRAUSTYMAI MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMIA KALINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-5063

Senatorius Douglas padeda apginti Indianos "Sandūnus"

Sen. Douglas (dem., iš Ill.) buvo nuvažiavęs ir apie tris valandas išbraidė Indianos smėlio kopose Michigano paežeris, pareikšdamas, jog jis dar labiau kovos, kad ši graži sritis būtų apsaugota nuo sutęsimo. Senatorius Douglas buvo iškvietas kopoms saugoti tarybos (Save the Dunes Council), kuri jau eilę metų kovoja prieš biznierių pastangas tą žavingą gamtos kampelį paversti pramonės sritimi. Bethlehem Steel kompanija čia turi įsigijusi dalį žemės ir nori pastatyti plieno liejyklą. Be to Indiana kitoje paežerės sekcijoje nori statyti Burns Ditch prieplauką. Jau nuo 1917 metų čikagiečiai tūkstantais keliauja į tas gražias kopas savaitę praleisti ir dalyvauja "Save the Dunes" kampanijoje. Sykį buvo pašalintas pavojus, kai norėta paežerės kopas atiduoti privatiems išnaudotojams. Viešai opiniui spaudžiant, 1925 metais Indianos valst. pagaliau nupirko 2.220 akrų plotą ir įsteigė Dunes State parką, kurio gamta buvo sudaryta mažų mažiausiai prieš 7,000 metų, kai dideliame ledynui sutirpus jo vietoje prie ežero pasiliko smėlio dykumos. Indianos kopos, kurias čikagiečiai lietuviai vadina savo "Palanga" ir čia vasaromis mieliai važiuoja piknikauti, turi nepaprastai gražią gamtą, sveiką tyrą orą ir puikias maudykles, ir be to yra savotiškai istoriškos: čia susibėga pottatomiai, čiepu ir otavų indėnų garsieji keliai ir čia tebestovi pirmojo baltosios žmogaus pastatyta pirmoji netašytų rastų kabina, pirmasis kailių pirklių postas ir pirmoji kopylė. Kiek Indianos kopos lankomos, bus suprantama, kad vien pernai metais Dunes State Parke lankėsi 402,447 žmonės, daugiausiai čikagiečiai. Pastačius Calumet Skyway, dabar automobilių pasiekti kopas pasidarė dar patogiau.

Indianos gubernatorius Handley, patyręs, kad sen. Douglas žada padėti kopas apginti, pasakė, esą (Douglas) "tegu pats savo biznio ir tesirūpina savo Illinois, o mes pasirūpinsime Indiana". Sen. Douglas į tai atsakė:

"Pasakykite Handley, kad jis turėtų susisaramatyti, norėdamas tą žemę atimti iš Indianos gyventojų. Atiduodant ją plieno liejykloms, jie sutėsia šią gražią vietą."

Kopų Gelbėjimo Taryba žada surinkti milijoną parašų ir pridėti prie peticijos, kuri įteikiama paremti senatoriaus Douglas bilui.

Aišku, Chicago lietuviai yra nemažiau interesusoti, kad jų gražioji Palanga, kur daug ir lietuvių jau turi savo vasarviečių, būtų apsaugota.

Žuvo senųjų pora pakeliui ir Arizoną

Alexander Mosiej, 74 metų ir jo žmona Leokadija, 69 m., iš 5659 So. Wolcott ave., išvažiavo automobiliu į Tucson, Ariz., aplankyti dukterį.

Kiek pavaziavus senuko automobilis, esant lietingam orui, metėsi į šoną, po to atsirado antrojo ir priešingo plento pusės. Į automobilį įvažiavo kitas, teisingai važiuojąs automobilis, ir abu senukai žuvo vietoj.

Antrojo automobilio vienas iš keleivių, Frank Lubert 70 m., iš Alhambra, Ill., buvo irgi mirtinai sužeistas. (v)

Meras Daley atidarė Fellowship House

Pereitą pirmadienį, Chicago mēru Richard Daley dalyvaujant, iškilmingai vėl atidaryti Bridgeporto bendruomenės namai (Fellowship House) prie 831 W. 33rd place, kurie prieš 18 mėnesių buvo gaisro apnaukinti. Šių namų direktorius yra pats Daley, kurs gyvena netoli kaimynystėje, Bridgeporte. Fellowship House buvo atidaryti 1895 m., kaip kaimyniškos pagalbos centras ir yra daug gero padaręs imigrantams, jų tarpe nemažam lietuvių skaičiui. Po gaisro šių namų veikla buvo tęsiama Chicago Housing Authority klubo patalpose prie 31 st. ir Lithuania ave. Dabar Fellowship House yra gražiai atremontuotas, pagerintas ir moderniau įrengtas.

Gaudė šunes, sugavo vagį

Du policininkai, Roscoe Gumm ir Leonard Grant, pirmadienio rytą išvažiavo šunų gaudyti ir jau du vežėsi į šunų ligoninę, ištiirti, ar neserga pasiutimo liga, kai per jų radio priimtuvą pasigirdo pranešimas apie vagį, ką tik pagrobųsį vieno laiškanėšio laiškus krepšį. Bevažiudam prie 14 st. ir Ashland ave. policininkai pamatė tokį pat auto mobilį, kaip per radio nupasakota ir pradėjo vyti. Sulenkus skersgatvyje vagis išlipo ir pasidavė. Pasirodė senas "geras pažįstamas", nes jau sėdėjęs medius už narkotikus, Willie McCrany, 26, iš 2123 Washington blvd. "Jūs tik nepasodinsite mane toje būdoje kartu su šuniu!" pastebėjo vagis. Jis buvo prirakintas priešakinėje sėdynėje.

Pavogė iš po nosies \$35,000 vertės aukso

Pirmadienį iš pačios panosės vagis nuvažiavo automobiliu su jame padėtomis diem aukso plytomis \$35,000 vertės. Hans Malitz, 53, paėmęs iš pašto įstaigos 1223 N. Paulina st., aukso nuvežti į Handy ir Harman refinierijos firmą, 1900 Kinzie st., automobilį užrakinęs, grąžino paštui vežimėlį, kuriame busio atvežęs aukso plytas. Netrukus po minutės grįždamas pamatė, kaip jaunas tamsus vyras nuvažiavo jo automobilį su visų aukso. Aukšas buvo dviejose plytose 12 colių ilgumo, 6 platumo ir 12 colių storumo. Automobilis rastas kitą dieną, žinoma, be aukso.

Pusę valandos kabojo ant virvės 17 aukšte

Stanley Bartashies, 41 metų, iš 33 E. Cedar st., langų plovėjas, niekieno nepastebėtas iškabėjo pusę valandos viršum Lake Shore drive gyviausio trafiko, kol gaisrininkai ir policija jį nuėmė. Bevalydamas langus 17 aukšte, 1448 Lake Shore dr., jis paslydęs ir pakibęs ant savo atsarginės virvės. Pagaliau jo šaukima išgirdo Mrs. White, kurios apartamento langus jis plovė, bet dar truko geras pusvalandis, kol gaisrininkai Bartašų ištraukė po langą į vidų.

Bartashies nuvežtas į Henro tin ligoninę.

Kas skaito "Naujienas" — Tikslai tiesą jose ras.

ISS 4-tos KUOPOS SUSIRINKIMAS

1958 metų gegužės 11 d., 11 valandą ryto NAUJIENŲ name, 1739 So. Halsted St., įvyks Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos 4-tos kuopos susirinkimas labai svarbiais reikalais:

Bus renkami delegatai į ALT kongresą Bostone ir į Lietuvių Socialdemokratų suvažiavimą Bostone. Yra labai svarbių ir einamųjų reikalų. Visi nariai kviečiami susirinkime dalyvauti nesivėluojant.

—VALDYBA.

Truman kalbės Chicagoj

Ateinantį šeštadienį, gegužės 10 d., buv. JAV prezidentas Harry S. Truman kalbės Chicagoj per Izraelio valstybės įsteigimo 10 metų sukakties iškilmes. Kai 1948 m. gegužės 14 d. Izraelio valstybė buvo paskelbta nepriklausoma, Trumanas ją pripažino vos 10 minutės praėjus.

Izraelio sukaktuvių iškilmės įvyks Chicago Stadium, kur 50 rabinų pradės programą maldomis, ir dalyvaus apie 22,000 žmonių.

Kanada įsteigė Chicagoj patarimų biurą turistams

Kas nori Kanados žemėlapių, literatūros, gamtovaizdžių ir kešionių patarimų, galima kasdien gauti naujai atidarytame Canadian Government Travel Bureau prie Clark ir Monroe, miesto centre. Čia veltui gaunami automobilistams kelių žemėlapių kiekvienai iš 10 Kanados provincijų, informacijos dėl Kanados transporto sistemos ir atostogų patarimai. JAV vidurinių vakarų valstybės duoda Kanadai du trečdalius visų turistų, kurie vasaros metu paprastai ten nuvažiuoja kelioms dienoms, bet Kanada yra vienintelė pasaulyje šalis, kuri išleidžia žymiai daugiau pinigų Jungtinės Valstybės, nei kaip JAV piliečiai Kanadoje. Kanada 1957 metais pirma kosi Amerikos produktų už 409 milijonus dolerių, tuo tarpu amerikiečiai Kanadoje tais pačiais metais išleido tik 328 milijonus. Kanada norinti tą deficitą išlyginti, patraukdama daugiau turistų iš Amerikos.

Teisėjo Douglas kalba

De Paul universiteto teisininkų pietuose Palmer House pagrudiniui kalbėtoju buvo JAV aukščiausiojo teismo narys William O. Douglas.

Jis iškėlė moralines vertybes kurios sualkaisiančios neutralizacijas tautas nuo pasukimo į komunistų orbitą. Amerika turinti irgi daugiau rūpintis moralinio svorio padidinimu, kuris gautųsi iš didesnės kovos už žmogaus teises.

Tuo tarpu Amerika daugiausia žinoma užsieny savo ginklais, doleriais ir fizine jėga. Douglas patarė mokyti daugiau svetimų kalbų ir studijuoti kitų tautų literatūrą, kultūrą, religijas bei valdymosi formas.

Jis iškėlė reikalą puoselėti individualizmą ir kratytis įsigalėjusio "konformizmo" galvot, kalbėti ir elgtis pagal dienos ir masių skonį. (v)

Priešlektuvinės apsaugos pratimai

Antradienį Chicagoj, kaip ir daugely kitų didmiesčių buvo praversti civilinės apsaugos pratimai, kaip laikytis, jei priešas netikėtai pultų atominėmis ar vandenilinėmis bombomis.

Miesto valdžia su meru Daley priešaky buvo išgabenta helikopteriais į La Grange. Pratimose dalyvavo mokyklų vaikai, bet trafikas nebuvo sustabdytas, kaip kad buvo padaryta New York'e ir kituose miestuose. (v)

Daugiau kaip milijonui gražinta mokesčių

Mokesčių įstaigos viršininkas Alan Long pranešė, kad šiemet jau gražinta čekiais \$113,795,981 dolerių 1,039,464 žmonėms. Pernai iki šio laiko buvo gražinta čekių 79,933,703 dolerių sumai 898,222 gyventojams.

TRUMP AI

—Dail. Janio Tidemanio meno paroda Hull House daro gerą įspūdį. Išstatyta 87 aliejinės tapybos darbai, daugiausia portretai, kompozicijos ir natūrmortai. Beveik visi jo darbai didelio formato, sodrus koloritas, laisva technika. Tidemanis yra Kanados latvis. Jo paroda bus dvi savaitės.

—Everestas Federavičius iš Winnipeg, Manitoba, rašo: "Tai leiskite pasveikinti su praėjusiu pavasariu ir ateinančia žiema. Mat pas mus po keletas savaitų labai puikus oro vėl žiema pasidarė. Antra diena, kaip puisto ir nežinia, kada sustos. Buvau išmėgęs žieminius langus, o dabar įdėti atgal nebegaliu — per sniego pusnis į garažą nebeįmanoma įeiti... Maudymosi kostiumai jau buvo paruošti ir atostogos suplanuotos. Mūsų ežeruose šiaurės meškos ant ledo teberopinėja..."

—Motiejus Pauparas šiomis dienomis "perkėlė" savo Club Vainutas iš Brighton Park į Marquette Park lietuvių koloniją, anksčiau buvusį Club Romaną, kurį laikė Romualdas Gruzdis.

—Šakių Apskritis klubo rengtas pavasarinis pasilinksminimas bal. 26 d., p. J. Budriko salėje, Cicerijoje, gražiai pavyko. Žinoma, jei ne pasitaikiusi ciceriųjų išvyka į Bridgeportą, publikos būtų atsilankę žymiai daugiau. J. Vareikai akordeonu grojant dalyviai linksmai leido vakarą ritmingai sukančius poroms ir skambant lietuviškai dainai. Sudarytoji komisija iš M. Neberežienės, J. Končiaus ir K. Klinausko vienbalsiai paskyrė dovaną valso kontestą laimėjusiai porai — Joanai Vareikienei ir Jonui Dirvelui. Laimėjimams dovanas šį kartą atnešė A. ir M. Benderaičiai ir P. Sideravičius. Skanią vakarienę paruošė mūsų darbininkų šeimininkės — A. Domeikienė, O. Braniškievė ir M. Sideravičienė. Gėrimais svečius aprūpino S. Braniška. Netrukus bus sušauktas klubo susirinkimas, bet apie jį bus pranešta vėliau. (j)

—LB Town of Lake Apylinkėse balandžio 27 d. rinkimuose į JAV LB Krašto Tarybą ir PLB Seimą balsavo 53 asmenys. Prieš 3 metus buvusiuose rinkimuose šioje apylinkėje balsavo 136 asmenys. (j)

—"Nidos" Knų klubo atstovybė esanti Chicagoje išsiuntinėja laiškais informaciją apie "Nidos" išleidžiamų knų įsigijimą ir jau išleistų knų katalogą. (j)

—Antano Škėmos naujas romanas "Baltoji Drobule", kurį leidžia "Nidos" Knų klubas Londone, Anglijoje, netrukus pasirodys lietuviškos knygos eilės. Romane atspindės New Yorko didmiestyje įdomūs lietuviško gyvenimo vaizdai, kurie skaitytoją mintimis perkels į mieluosius Kauną, Vilnių ir kt. Lietuvos vietas. (j)

—Visi čikagiečiai maloniai prašomi į vaidinimą "Vėjas Gluosniuose" nevėluoti, nes jis prasidės šeštadienį lygiai 7:30 val. vak. ir sekmadienį 3:30 v. p. p. Kad nebūtų spūsties ir laiko gaisinimo prie kasos, čikagiečiai prašomi biletus įsigyti iš anksto pas platintojus. Veiklų yra dviejų veiksmy (su pertrauka) trunka tik 2½ val.

—Koks šventasis su audega? — Atsakymą rasite MISTŲ KNYGOJE. Gaudama NAUJIE NOSE tik už \$1.00.

HELP WANTED — FEMALE

Reikia Darbininkių
PUSAMŽE moteris ieško darbo kaip kompanijonė, norėtų gauti kambarį, valgį ir mažą atlyginimą. Sautki nuo 8 ryto iki 2 val. popiet, GLOBE 8-6120.

REIKALINGA moteris prie 7 mėnesių kūdikio. Gali gyventi vietoje arba gali būti ateinanti į namus. Dėl atlyginimo susitarsime. Skambinti bet kada HEMLOCK 4-2870.

RENTING IN GENERAL

Nuomos
NEMOKAMAI
PATARNAVIMAS ISNUOMAVIMUI
Turime laukiančiųjų sąrašą.
Greitam patarnavimui skambinti
PROSPECT 8-2233
BELL-VARPAS
5916 So. Western Ave.

RENDON 5 kambariai, garų šildomi, karštas vanduo. Neseniai pertaisyti. 1800 S. Peoria, 1-as aukštas iš kiemo.

REIKALINGI APARTMENTAI
TURIME geras nuomininkus. Savininkams nereikia nieko mokėti. Telefonuoti bet kada. Noel Realty Co., 6001 So. Kedzie. PROSPECT 8-5353

REIKALINGAS diejų ar trijų kambarių butas 18-toji kolonija, į vakarus nuo Union Ave. Rašykite: Naujienos, Box 4757, 1739 So. Halsted St.

ISNUOMOJAMAS 3 kamb. švarus ir šviesus butas antrame aukšte, įėjimas iš fronto, tinka ofisui. Charles Karpis, 1928 Canalport Ave.

ISNUOMOJAMA 2 kamb.: virtuvė ir miegamasis, vienas dirbančiam vyrui, 2-me aukšte iš priekio. Nuoma \$20. 3316 So. Morgan St.

CONTRACTORS - BUILDERS

Namų Statytojai ir Taisytojai

NAMŲ REMONTAS

(REMODELING)
Atlieku cemento, karpenterio, mūrų, ir kitus darbus. Iki \$2,500 nereikia nieko mokėti, o už didesnius darbus susitarsime.

Dirbu Chicagoje ir priemiestiuose.

PETRAS POCIUS

2515 WEST 42ND STREET
CLIFFSIDE 4-8988 arba
LAfayette 3-1209

BUILDING, REMODELING

CONTRACTOR
Nauji namai ir garažai, senų namų atstatymas, porčiai ir langai. Cemento ir mūro darbai, pleisteriavimas, dažymas, teli dėjimas ir įvairūs kiti darbai. Skambinkite:

LIUDAS TAUJENIS

6828 SO. MAPLEWOOD AVE
HEMLOCK 4-5848

PAINTERS, PAPERHANGERS

AND DECORATORS
JOE R A M A
Dažome naujus ir senus namus
IS ORO IR VIDAUS.
Skambinkite: WALBROOK 5-4296

Šiūsiame į Lietuvą

visokių rūšių siuntinius, Jūsų atgabenamus arba pas mus sudaromus, pvz., įvairių drabužių (kostiumų, suknelių ir t.), rašomų mašinelių, akordeonų, deimantinių stiklų rėžtukų ir kitų įvairiausių prekių. Patarnavimas greitas, nebrangus ir sąžiningas.

Prašome įsitikinti!

PARCEL SERVICE

3322 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Tel.: Yards 7-0677 (J. Karvelio
Prekybos patalpose). (Sk.)

New Life Delicatessen

Namie gaminti delikatesai, maisto produktai ir šviežia mėsa.
3146 SO. HALSTED ST.
VICTORY 2-7666
Jonas Grinius, savininkas

Naujasieji leidiniai

NAUJIE NOSE galima gauti šias knygas:

1. Prof. Vaclovi Biržiškai atminti, 24 puslapių knygutė, išleista mokslineko laidotuvių proga. Kaina \$1.00.

2. Prof. Vaclovo Biržiškos "Se nujų lietuviškų knų istorija". Kietas viršelias \$6.00, minkštis — \$4.00.

3. Teodor J. Kučinsko "Lyties garbinimas", 144 psl., \$1.50.

4. Dan Kuražio "Daug kraštų, daug žmonių", \$2.00.

Knygas gausite paštu, jei pašiusite pinigų tokiu adresu:

NAUJIE NOSE
1739 S. Halsted St.,
Chicago 8, Illinois

JOIN SKYWATCH

CALL CIVIL DEFENSE

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

Paskolos, perkant namus, daromos mėnesiniais išmokėjimais.

Dėl visų informacijų, kreipkitės į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas

2202 W. Cermak Rd. Chicago, Ill. Virginia 7-7747

ŠITO NAMO NEREIKES PIRŠTI— pamatę ir apskaičiavę, tuoj norėsit jį įsigyti. Gage Pk. netoli Jaunimo Centro prie gero susisiekimo, gražioje apylinkėje 2 a. mūr. 5 kamb. (3 mieg.) butas viršuje savininkui. Pirmas aukštas išnuomotas už \$100 mėn. Gazo karšto vandens šildymas. Namai tik 16 metų, ypatingai geram stovyje su visais moderniais įrengimais. Mūr. garažas. Sklypas 45 pėdų. \$24,000. A. Sirutis.

MARQUETTE PARKE
Mūr. 6 ir 6 kamb., šildymas karštu vand., dvigubas mūro garažas. Platus sklypas. \$30,000. Apžiūrėkite! Tikrai puikus namas;
Mūr. 6 kamb., 3 mieg. (event. 4 mieg.), 6 metų. Gazu šildymas, garažas \$22,000;
Mūr. 5 apartm. ir biznis. \$563 pa jamų mėn. \$55,000. Geriausioji vietoja. A. Reklaitis.

2x5 MŪR. prie 62nd ir Maplewood. Namai geras stovyje. \$30,000. A. Katilius.

ARTI PARKO 6 kamb. mūr. bungalov su ekstra įrengtu apšildomu kamb. atikoj. Šildymas karštu vandeniu. Proga pirkti už \$17,500. A. Linas.

PRIE 65-os ir Hermitage, mūr.: 5, 4½ ir 4 kamb. Vienas butas su visais baldais. Gazo šildymas. Dvigubas mūr. garažas. \$20,500. A. Reklaitis.

2 METŲ 1½ AUKSTO puikus ir šviesus mūras, 2x4½, Gage Parke. 2 šildymo sistemos—radiant, alva. Viskas moderniška. Už viršų \$100 nuomos. \$32,000. A. Sirutis.

P. LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET

PIRKITE ir parduokite savo nekilnojamą turtą per mūsų įstaigą. Naujokite mūsų teisingu patarnavimu.

TALMAN REALTY SALES

2625 West 71st St. Chicago 29, Illinois

REpublic 7-9400

Perkant ar parduodant nuosavybę per mūsų įstaigą Income Tax patarnavimas veltui.

BRIGHTON PARKE

\$3,000 IMOKETI
Med. 2 po 5, 37 pėdų sklypas, mod. vidus, prie gero susisiekimo.

\$5,000 IMOKETI
Med., 2 butai, 4 ir 5 kamb. Počiais šildymas, gražios išvaizdos namas, arti kryžminio susisiekimo.

\$5,000 IMOKETI
Mūr., 2 butai ir siuvėjo dirbtuvė, gera vieta, arti Marquette parko.

\$6,000 IMOKETI
Med. 2 po 4 kamb., centr. šildymas, garažas, šviesus medis, geras plasteris, naujas garažas.

\$7,000 IMOKETI
Mūr. 2 po 4, centr. šildymas, švarūs kambariai, geras garažas.

\$8,000 IMOKETI
Du po 6 mūr., centralinis šildymas, garažas, viskas moderniška.

\$9,000 IMOKETI
Mūr. 2 po 6, centr. šildymas, garažas, dideli kambariai, gera vieta Gage Parke.

ŠIMATIS REALTY

INSURANCE
2737 W. 43rd St. CL 4-2390

BRIGHTON PARKE pasirinkimas

iš trijų: 2 aukštų mūrinių, 2 po 4 ir 2 kamb. butai rūsyje: Alyva karštu vandeniu šildymas. 2 mašinų garažas. Kaina \$22,500.

PRIE BRIGHTON PARKO 2 aukštų mūrinių, 5 ir 6 kamb., 2 mašinų garažas. Paskubėti, kaina žemiau \$16,500.

GAGE PARKE 5 kamb. mūrinių—\$16,900; 6 kamb. mūrinių—\$17,900.

MARQUETTE PARKE 6 kamb. mūrinių—\$18,900.

6 KAMB. uždari porčiai, galimybė ketvirtam miegamajam. Modernios vonios ir kabininė virtuvė, 2 mašinų garažas — \$18,500.

BELL - VARPAS

Real Estate, Insurance, Notary Public
5916 SO. WESTERN AVENUE
PROSPECT 8-2233

LIETUVIŠKOJE KOLONIJOJE

parduodamas gera bizni daras restoranas. Kaina tik \$4,000.

BRIGHTON PARKE, arti lietuviškos mokyklos mūrinių 2 po 5, platus sklypas, šild. gazu, garažas. \$18,500.

MARQUETTE PARKE mūrinių 6 kamb. bungalov. \$15,000.

MŪRINIS, 1-5, 2-3, 2-2, centralinis šildymas, garažas. Namai mokasi patis. Nupiginta kaina.

V E N T A

4077 Archer Ave. LAfayette 3-3881

Gausus pasirinkimas namų ir kitokių nuosavybių parduoti ir pirkti. Sąžiningas ir teisingas patarnavimas.

KUTRA - NORKUS REALTY

2405 West 51st Street

REAL ESTATE — GENERAL INSURANCE — INCOME TAX

Veikia nuo 1950 metų.

Raštinės telefonas: WA 5-5030
Namų — J. Kutra, RE 7-7321
A. Norkus, PR 8-3579

N O R V I L A

2800 West 59th St. PROSPECT 8-5454

6 — NAUJIE NOSE, CHICAGO 8, ILL.

—WEDNESDAY